

ÜZLETI JELENTÉS 2018.

Társaság megnevezése:	Főnix Rendezvényszervező Közhasznú Nonprofit Kft.
Társaság székhelye:	4026 Debrecen, Hunyadi u. 1-3.
cégjegyzékszám:	09-09-016813
statisztikai számjel:	21829510-9001-572-09
Beszámolási időszak kezdete:	2018. január 01.
Beszámolási időszak vége:	2018. december 31.

A társaság telephelyei:	4025 Debrecen, Miklós u. 1. sz.
	4032 Debrecen, Nagyerdei park 6. sz.
	4034 Debrecen, Faraktár u. 67. sz.
	4026 Debrecen, Kálvin tér 8325 hrsz.
	4032 Debrecen, Füredi u. 98.

Az üzleti jelentés célja, hogy az éves beszámoló adatainak értékelésével úgy mutassuk be a társaság szakmai munkáját, vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetét, az üzletmenetet, a tevékenységünk során felmerülő fő kockázatokkal és bizonytalanságokkal együtt, hogy ezekről – a múltbeli tény és a várható jövőbeni adatok alapján – a tényleges körülményeknek megfelelő és valós képet adjon.

I. A Társaság helye és szerepe Debrecen város életében

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata a 2003. június 26. napján kelt Alapító Okirattal megalapította a Főnix Rendezvényszervező Kft-t olyan közfeladatok ellátása érdekében, amelyről a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. tv. (Ötv.) és a sportról szóló hatályos törvény szerint a helyi önkormányzatnak kellene gondoskodnia.

Társaságunk 2009. március 31. napjától kiemelkedően közhasznú nonprofit korlátolt felelősségű társaságként, majd 2014. február 27. napjától az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (Civil tv) 75. §. (5) bekezdésének eleget téve közhasznú nonprofit gazdasági társaságként működik.

Magyarország egyik legnagyobb rendezvényszervező cégeként a magas színvonalú rendezvényszervezés mellett fő célunk az értékkeremtés, a város kulturális életének felpozícióba hozása, a városlakók közösségi szellemének, kulturális és hitéletének építése, erősítése valamint közösségi tér biztosítása a társaság által működtetett Kölcsey Központ, Apolló mozi és a Szabadtéri Színpad hasznosításának keretei között. 2017. áprilisától a szervezet aktívan közreműködik Debrecen városa, valamint a debreceni régió turisztikai népszerűsítésében, amelynek keretében kommunikációs-, a jövőbeni turisztikai fejlesztések érdekében szakmai tanácsadói tevékenységet végez. A Nonprofit Kft. és az Önkormányzat által szervezett egyes események látogatottságának növelése érdekében ellát marketingfeladatokat valamint egyedi kitelepülések útján turista információs tevékenységet folytat elsősorban a rendezvényekre, a látnivalókra, a közlekedésre és a szálláslehetőségekre vonatkozó információk átadásával.

DMJV Önkormányzat 205/2018 (XI.15.) közgyűlési határozata alapján 2018. december 01. napjától a Debreceni Ifjúsági Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Kft. a társaság új tulajdonosa. Mindazon kérdésekben, amely a Főnix Rendezvényszervező Közhasznú Nonprofit Kft. tekintetében kizárólagos alapítói hatáskörbe tartozik, a döntési jog a DISZ Nonprofit Kft. alapítójának (DMJV Önkormányzata) kizárólagos jogkörébe lett utalva, amelynek képviseletében DMJV Közgyűlése járhat el.

II. Szakmai munka bemutatása, értékelése

2018. évi látogatószámok	ingyenes	belépős	összesen
nagyrendezvények	143.327	238.412	381.739
évszakos programok	8.262	6.865	15.127
kiállítások	28.000		28.000
mozielőadások		81.307	81.307
összes látogató:	179.589	326.584	506.173

VÁROSI NAGYRENDEZVÉNYEK

	belépős	ingyenes	összes
Debrecen Bálja	531		531
Debreceni Tavasz Fesztivál	6.467	1.080	7.547
Nagyerdei Szabadtéri Játékok	26.083	8.420	34.503
Bartók Béla XXVIII. Nemz. Kórusverseny	316	14.000	14.316
Debreceni Bor- és Jazznapok	12.588	412	13.000
XX. Nemzetközi Katonazenekari Fesztivál		3.300	3.300
49. Debreceni Virágkarnevál	25.821	110.000	135.821
Debreceni Őszi Fesztivál	8.582	700	9.282
Debreceni Advent	53.175	95.500	148.675
Boldog Új Évet, Debrecen!	9.764	5.000	14.764
összesen:	143.327	238.412	381.739

Debrecen Bálja

2018-ban január 20-án rendezte meg Debrecen városa, a Debreceni Egyetem és a Hajdú-Bihar Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Debrecen Bálját a Kölcsey Központban. Az este jótékonyági célt szolgáló bevételét, valamint a vállalkozásoktól és magánszemélyektől érkezett adományok teljes egészét a Családok Átmeneti Otthonának fejlesztésére fordítottuk.

A Kodály Filharmónia Debrecen nyitányával kezdődött meg Debrecen Bálja. A köszöntőket követően a nyitótáncot a hagyományoknak megfelelően a debreceni középiskolák maturandus diákjai és a Debreceni Egyetem hallgatói közösen adták elő.

A Kölcsey Központ földszinti foyere idén reptéri váróvá alakult. Az induló oldalon a bál vendégei magyar, orosz, izraeli, olasz és angol főételekkel kezdhették meg gasztronómiai utazásukat a Hotel Lycium**** vezetésével, majd a landoláshoz a 200 éves debreceni cukrászat előtt tisztelegve az Ibolya Cukrászda, a Kiss Virág Cukrászda, a Gara Cukrászda, a Mandula Cukrászda és a Mignon Cukrászda szolgáltatta ezen nemzetek desszertjeit.

A terminálból kilépve a nagyteremben az est vendégei között köszönthettük többek között Király Linda, Radics Gigi és Kökény Attila énekeseket. A bálteremben Dombóvári István humorista dolgoztatta a rekeszizmokat, illetve a Margaret Island és a Parno Graszt zenekarok táncoltatták a 2018-as év első bálján a vendégeket. Kiss Balázs illúzionista először a Bálteremben varázsolta el a nagyérdeműt, majd a nagyterem vacsoraasztalai között járva vezette be a kártyatrükkök rejtelseibe az érdeklődőket.

Az előző évek tapasztalatainak megfelelően nem maradhatott ki a bál kínálatából a kaszinó, a koktélbár és ezúttal a Baltazár Dezső téren kialakított télikertben felszolgált sült gesztenye és forralt bor sem.

28. Debreceni Tavaszi Fesztivál

Műfajgazdagság – ez az egyik kulcsfogalom, amely a Debreceni Tavaszi Fesztivált jellemzi. A szándék évről évre az, hogy a fesztivál minél több művészeti ágban kínáljon minőségi programot. A komolyzenei, dzsessz- és könnyűzenei koncertek mellett a műfajok közti átjárás lehetőségeit kutató előadók is rendre vendégei a fesztiválnak, a színházi előadások sorába rendszeresen táncszínházi produkciók is kerülnek, a képzőművészet pedig évről évre a Debreceni Tavaszi Tárlat révén kerül közel látogatóinkhoz. Fontos pillér az Apolló mozi akár tematikus, akár adott szerzőhöz, nemzethez kötődő filmnapkínálata.

2018-ban is a Debreceni Tavaszi Tárlat (27.) megnyitójával kezdődött a programsorozat: „Friss hajtás” (április 15. – május 13.). A Kölcsey Központ kiállítótermében Debrecen és Hajdú-Bihar megye hivatásos képzőművészei látták vendégül a kortárs képzőművészet, s a helyi értékek iránt érdeklődőket. A 2017-es újítás szerint a festészet és a grafika/fotográfia kétévenkénti váltásban mutatkozik be, idén a grafika volt soron.

A fesztivál folytatásában a fellépők impozáns névsora volt a garancia arra, hogy a 11 nap kínálatában mindenki találhasson maga számára izgalmas előadást. A legnagyobbak szövetkeztek arra, hogy Cseh Tamás dalait éltessek és továbbéltessek; hasonlóan a Leonard Cohen-dalok is megelevenedtek avatott újragondolókkal. Születésnapot ültünk dzsesszfronton, a Nyugat női oldala kapta a főszerepet a nőNyugat előadáson, ismert film színpadi adaptációja volt a színpadon az Éltrevalók, a Száz év magány pedig táncszínházi újrafogalmazásban volt látható. Debrecen büszkeségei, a Fölszállott a páva döntős csoportjai hazai pályán együtt léptek színpadra: a Pendely Énekegyüttes és a Debreceni Hajdú Táncegyüttes gálaesttel köszöntötte közönségét. Nagy visszatérés volt a Panta Rhei koncertje, a komolyzene terén pedig új korszak kezdődött a Bogányi-zongora átadásával.

A természethez kötődött az óvoda és kisiskolás csoportoknak kínált zenés mesejáték Keszekusza varázslóról; a családokat hívogatta a Föld napján kínált programsor. A Kölcsey Központban hagyománya van a tavaszi tematikus családi napnak, voltak madarak és biciklik, voltak huszárok, tavaszi nagytakarítás, 2018-ban bogaras nap hívta fel a figyelmet a természet iránti felelősségünkre. A Makám zenekar mellett a Turbó Méhek is muzsikáltak, és a Természetjár ezen a napon beköltözött a Kölcsey Központba.

A fesztivál ideje alatt az Apolló mozi műsora is igazodott a kínálathoz – 2018-ban Bergman 100 és Skandináv Filmnapokkal.

- 04.16. Cseh Tamás-emlékest - Hrutka Róbert zenekara és vendégeik: Für Anikó, Nagy-Kálózy Eszter, Udvaros Dorottya, Kálloy Molnár Péter, Nagy Dániel Viktor, Rudolf Péter, Szegezdi Róbert
- 04.17. nőNyugat - irodalmi est egy részben a Thália és az Örkény Színház közös előadása
- 04.17. Teremtett formák - a Kodály Filharmonikusok és Somogyi-Tóth Dániel koncertje
- 04.18. Keszekusza varázspálcája - öko-mesemusical két felvonásban
- 04.18. Rákfogó-koncert - a 75 éves Szakcsi Lakatos Béla tiszteletére
- 04.19. Éltrevalók - igaz mese két részben, a Játékszín előadásában
- 04.20. Hallelujah - Best of Leonard Cohen magyarul - Müller Péter Sziámi AndFriends
- 04.21. Panta Rhei - koncert
- 04.22. A Föld Napja – bogaras-rovaros délelőtt a Makám együttesel és a Turbó Méhekkel
- 04.22. Testi-lelki egészségünk – Dr. Papp Lajos szívsebész professzor előadása
- 04.23. Debreceni Pávások – a „Pendely család” és a Hajdú Táncegyüttes közös gálaestje
- 04.24. Zongoraavatás - Bogányi-zongorát kapott Debrecen
- 04.25. Száz év magány - a Budapest Táncszínház táncjátéka

2018-ban a Nagyerdei Szabadtéri Játékok huszonegy-előadásos színházi programsorozata 18.462 fő színházlátogatóval – azaz a 2017-es évad 16.224 fős össznézőszámához képest 13,8%-os emelkedéssel – tavalyhoz hasonlóan ismét rekord-látogatószámot ért el.

A debreceni szabadtéri színház történetének eddigi legmagasabb nézőszáma az Észak-Alföld legnagyobb szabadtéri színházának évről évre töretlenül növekvő népszerűségét jelzi, melynek színházi programsorozatában évről évre az alábbi műsorszerkesztési elveket igyekszik érvényesíteni:

- Saját, illetve koprodukcióban létrejövő bemutatók színpadra állítása: budapesti és helyi előadó-művészeti intézmények, együttesek és alkotóközösségek megszólításával bemutatóink eddig kivétel nélkül intézményközi együttműködésben születtek meg. Ezen tevékenységünk fő küldetése eddig új zenés színházi, illetve népi és kortárs táncszínházi (ös)bemutatók életre segítése volt, mely produkciók azok közösség-összekovácsoló erejének, illetve új helyi előadó-művészeti értékek projekt-alapú létrehozásának és továbbélítésének tekintetében is jelentős helyi mérföldköveknek bizonyultak.

- Az ország legszínvonalasabb nagyprodukcióit felsorakoztató vígjátéki kínálat bemutatása: szabadtéri színházi évadjaink hagyományos törzsét jelenti az a tucatnyi nagyszínházi vígjátéki előadás, melyek jellegükben a vaskosabb bohózatoktól a kabarékon át a gondolatébresztőbb, intellektuálisabb komédiákig igen széles skálán mozognak, a Szabadtéri törzsközönségének különböző szegmenseit párhuzamosan megszólítva. Küldetésünknek érezzük, hogy a debreceni nézők valamennyi előadás esetében – makulátlan hangviszonyok biztosítása mellett – kiváló színházi alakításokkal találkozzanak a vígjáték- és bohózatirodalom legigényesebb alkotásain keresztül, illetve igényességben kőszínházi minőségű előadásélményekkel gazdagodjanak.

- Tematikai és stílusai különlegességeket is felvonultató zenés színházi kínálat bemutatása: zenés színházi vendégelőadásaink kiválasztásánál is fő szempontjaink az igényes darabválasztás, szofisztikált színrevitel, illetve a kiemelkedő színészi alakítások megléte, melyek a legtöbb esetben élőzenekaros változatban érkeznek a Nagyerdei Szabadtéri Színpadra.

- Egész estés nagyszínpadi népi, illetve kortárs táncelőadások bemutatása: nagyívű gondolati kalandokra is invitáló táncszínházi vendégelőadásainkkal elsősorban a helyi kultúrafogyasztó közönségre tegyük feljebb rétegeit kívánjuk megszólítani, melynek alapját egy ismertebb magyar vagy világirodalmi mű, vagy egy népszerű klasszikus zenei alkotás biztosítja.

A fent említett rekordlátogatottság, valamint a nézői visszajelzések tükrében is megfogalmazható, hogy Debrecen és az észak-alföldi régió közönsége az 1017 fős befogadóképességű helyszín nyári színházi programsorozatának szellemi ambícióját, műsorpolitikáját, illetve sokszínű programkínálatát rendkívüli érdeklődéssel követi, és a magasabb bekerülési költségű előadások olykor arányosan magasabb jegyárainak ellenére is aktívan támogatja és látogatja.

A Nagyerdei Szabadtéri Játékok 2018. évi, 24. évada az ország vezető színházainak tizennégy nagyprodukcióját mindösszesen húsz (ebből tizennégy prózai, egy tánc- és öt zenés) előadásban mutatta be az észak-alföldi régió közönsége számára. A 2014-ben megújult Nagyerdei Szabadtéri Színpad 2018-ban immár ötödik alkalommal nyitotta meg kapuit, melyet jelképesen öt magyar színdarab – egy klasszikus és egy kortárs vígjáték, egy nagyoperett, egy zenés életrajzi játék és egy látványszínházi produkció – bemutatása is fémjelzett.

Míg a kortárs magyar vígjáték műfajában a Manna Produkció előadását, Mohácsi István Francia rúdugrás című fergeteges komédiáját tekinthette meg a debreceni közönség, addig a Billy Wilder 1961-es nagysikerű amerikai filmadaptációja nyomán világszerte is ismertté vált Egy, kettő, három című klasszikus vígjátékkal a 2018-ban 140 éve született Molnár Ferenc munkássága előtt is tiszteltünk, mely a 2018-ban színházi partnereink közé újonnan csatlakozó Átrium produkciójában, illetve a Jászai Mari-díjas Alföldi Róbert főszereplésével és Znamenák István rendezésében érkezett a Szabadtéri deszkáira.

Az évad magyar darabjainak sorában emellett az ország egyik vezető zenés teátrumával, a Budapesti Operettszínházzal való több éves együttműködésünk folytatásaként két élőzenekaros magyar zenés nagyszínházi produkciót is vendégül láthattunk. Míg a legjobb koreográfia POSZT-díját is elnyert A chicagói hercegnő című Kálmán Imre-operettet a Vámos László-díjas Béres Attila különleges gondolati kalandokra is csábító rendezésében, a Jászai Mari- és eMeRTon-díjas Dolhai Attila és a Jászai Mari-díjas Kalocsai Zsuzsa főszereplésével mutattuk be, addig Dinyés Dániel és Hegyi György Frida című, alternatív színházi elemekben is bővelkedő új magyar zenés játéka a Harangozó- és Imre Zoltán-díjas Duda Éva rendezésében került színre a Nagyerdei Szabadtérin.

Eger, Kecskemét és Szeged városának egy-egy kiemelkedő értékű művészeti produkció formájában való korábbi vendéglátását követően külön öröm volt számunkra, hogy programsorozatunk keretében 2018-ban először egy dunántúli várossal, Péccsel folytathattuk a vidéki városokkal korábban megkezdett kulturális hídépítésünk folyamatát. Magyarország 1960-ban alakult, legelső modern balettegyüttese, a Pécsi Balett nagy sikerű Carmen című, Georges Bizet Carmen című operájának táncszvit-változatára készült kortárs balettjét a Harangozó Gyula- és Imre Zoltán-díjas Vincze Balázs koreográfiájában mutattuk be a Szabadtéri Színpadon, mely vendéjjátékkal egyben a Nagyerdei Szabadtéri Játékok magasművészeti értékeit is tudatosan közvetíteni kívánó küldetésének egy újabb állomásához érkezett (korábbi táncelőadások a Nagyerdei Szabadtéri Színpadon: 2015 – Magyar Nemzeti Táncgyűttes: Monarchia – Népek táncjai; 2016 – Inversedance – GG Tánc Eger: Traviata és Magyar Állami Népi Együttes: Megidézett Kárpátalja; 2017 – Szegedi Kortárs Balett: Carmina Burana).

Míg több, korábban a Szabadtérivel már termékenyen együttműködő közsínházi partnerünk repertoárjainak 2018-ban is a legminőségibb vígjátéki hajtásaiból válogathattunk (Florian Zeller: Házassági leckék középhaladóknak – Centrál Színház; Jean Poiret: Kellemes húsvéti ünnepeket! és Alfonso Paso: Hazudj inkább, kedvesem! – Játékszín; Oscar Wilde: Premierajándék és Michael Frayn: Csoda korban élünk – Thália Színház), addig a megújult Szabadtérin idén első ízben a krimi klasszikus műfaja két estén, ráadásul a műsorra kerülő Agatha Christie-mű megírásának 60 éves évfordulóján a Nagyerdei Szabadtéri két teltháznyi közönségének idegeit is sikerrel borzolta (Agatha Christie: Váratlan vendég – Madách Színház).

Zenés színházi kalandozásaink keretében – az Omega-együttes első lemeze kiadásának 50. évfordulóján – 2018-ban a magyar rockzene szerelmeseit is először csalogattuk a Szabadtérre a Harangozó- és Imre Zoltán-díjas Román Sándor koreografálta Gyöngyhajú Lány Balladája című, a Balaton titkait ezúttal a debreceni Nagyerdő szívében felfedő ExperiDance-előadással.

A debreceni Csokonai Színházzal 2018-ra tervezett, ám a későbbiekben egyeztetési okok miatt végül elmaradó zenés nagyszínpadi koprodukciónk (John Kander – Fred Ebb – Bob Fosse: Chicago) helyett nagy örömünkre szolgált, hogy – a Szabadtéri Tizenhárom almafa (2015) és Széki táncstóriák (2017) című nagy sikerű, korábbi népi táncjáték bemutatóinak műfaji nyomdokain haladva – 2018 szeptemberében nézőinknek egy egyedülállóan látványos, a hiphop és egyéb utcatáncműfajok lenyűgöző világába kalauzoló táncszínházi előadást mutathattunk be Debrecen legkiemelkedőbb utcatáncosaival. A helyi tánc- és mozgásműhelyek közel száz közreműködőjét közös erőként mozgósító, és egyben a színházi évadunkat is záró #EastSideStory című egyrészes utca-tánc-játék Mika Péter Európa- és

világbajnok hiphoptáncos koreográfiájával és rendezésében a debreceni közönséget napjaink leglendületesebb kortárs táncműfajainak páratlan gazdagságával és sokszínűségével varázsolta el.

Ez utóbbi önálló táncszínházi bemutatónk, illetve a fent említett vendégszínház-kínálatunk tükrében úgy véljük, hogy e próza, kortárs zene, opera, operett, rock és a jelenkor urbanus zenei stílusainak hangjain felváltva megszólaló, tematikai igényességben és műfaji sokszínűségben egyaránt reprezentativitásra törekvő szabadtéri színházi évad programjai nem csak a Nagyerdei Szabadtéri Törzsközönsége, hanem újabb közönség rétegek számára is értékes és felejthetetlen előadásélményeket biztosítottak, melyek iránt a széleskörű érdeklődést mi sem bizonyítja jobban, mint a 2018-as évad rekordmértékű színházi nézőszáma.

A Nagyerdei Szabadtéri Játékok 2015 óta a fiatalabb generációk színházszerető és -értő nézőkké való formálásában színházi önkéntes és gyakornoki programjain keresztül is aktív szerepet vállal. A Szabadtéri Játékok ezirányú továbbképzési programjai 2018-ban is folytatódtak, melyek keretében – előzetes válogatás alapján – újabb 19 fő felsőoktatásban tanuló, illetve pályakezdő helyi fiatal számára biztosítottunk egész nyáron átívelő tapasztalatszervezési lehetőséget szervezői, adminisztratív, ügyfélkapcsolati, illetve színikritikusi területeken. Utóbbi programokkal célunk 2018-ban is abban állt, hogy az előadó-művészetek iránt érdeklődő fiatalok betekintést nyerhessenek az ország egyik legnagyobb szabadtéri színházának működésébe, illetve képzett szakemberektől adott területre vonatkozó gyakorlati útmutatást is kapjanak.

A fiatalabb generációk két előadás (a Pannon Várszínház A Pál utcai fiúk című produkciója, illetve az #EastSideStory) révén való, célzott megszólítása mellett a Nagyerdei Szabadtéri Játékok 2018-ban immár másodízben nyújtott térítésmentes színházlátogatási lehetőséget 100 fő társadalmilag hátrányos helyzetű fiatal számára. 2018-ban megszólított partnerszervezeteink – a Szent Lukács Görögkatolikus Szeretetszolgálat, a Mosolyvirág Nagycsaládosok Debreceni Egyesülete, valamint a Debrecen Nagytemplomi Református Egyházközség Immanuel Otthonának – vendégei e lehetőség jegyében 2018 júniusában a Pécsi Balett Carmen című előadását tekinthették meg, és mellyel egyben – angol nyelvű on- és offline-hirdetéseink mentén – a városban élő, illetve városba látogató idegen ajkú vendégeinek megszólítására is törekedtünk.

A Nagyerdei Szabadtéri Játékok legfőbb bevételi forrása 2018-ban is a színházi előadások jegyértékesítéséből származott. Látogatottság tekintetében – a szakmai tervben megjelölt 15.500 fős nézői tervszámhoz képest – a Szabadtéri huszonegy színházi programja 2018-ban mindösszesen 18.462 fő nézőt csábított a Nagyerdő szívébe (átlagosan 879 fő néző per színházi előadás). Az elmúlt négy év nézőszámait tekintve (2014: 13.945 fő néző, átlagosan 700 fő per előadás; 2015: 16.681 fő néző, átlagosan 725 fő per előadás; 2016: 13.473 fő néző, átlagosan 673 fő per előadás; 2017: 16.182 fő néző, átlagosan 809 fő per előadás) ez tényleges rekord-látogatottságot jelent, mely eredmény úgy gondoljuk, nem csupán a Szabadtéri színházi programjai iránti általános szezonális érdeklődésből, hanem az országban az adott pillanatban elérhető, a lehető legigényesebb népszínházi produkciókra irányuló konkrét kulturális kíváncsiságnak is köszönhető.

A fenti programozásbeli, operatív, illetve marketingtevékenységre vonatkozó újításaink mellett színházi rendezvénysorozatunk kulturális és turisztikai vonzerejét tovább fokozta, hogy a Színpad színházi programjait egész nyáron át idén is sokszínű ingyenes és belépőjegyű társzművészeti programok (hazai és nemzetközi komoly- és könnyűzenei koncertek, kertmozi, jazzmozi), valamint fesztiváljellegű események (Bor- és Jazznapok, Debreceni Virágkarnevál rendezvényei) is színesítették, melyek révén az a célunk, hogy a Nagyerdei Szabadtéri Játékok vezető szerepét az észak-alföldi régió kulturális térképén tovább erősíthessük.

A Nagyerdei Szabadtéri Színpad programozásánál elsőbbséget élveznek a nagyszínházi produkciók, így a nem színházi jellegű programok zömében jellemzően az augusztus 12-22. közötti időszakban valósulnak meg.

A kertmozik 6 vetítésének, illetve a Debreceni Bor- és Jazznapok idején tartott újabb 3 vetítésnek összesen 3.193 nézője volt. Az ingyenes táncos programokat (Táncos Majális, Karneváli Fieszta, Felnőtt Kezdő Néptáncosok estje) 2.500-an látogatták. A koncerteknek 8.239 fős közönsége volt: augusztusban a gyerekeket délutáni ingyenes alkalmakkal vártuk (Turbó Méhek, Hahó Együttes, Kárász Eszter és az Eszter-lánc, Rutkai Bori Banda), esténként pedig belépőjegyes koncerteket kínáltunk a felnőtt közönségnek (Deák Bill Blues Band + Tátrai Tibor, Budapest Bár, Bernstein 100 – Kodály Filharmonia, Talamba + Hot Jazz Band, stb).

Három napon nyílt lehetőségünk bérbeadás (Baromfiudvar Kft. rendezvénye) vagy együttműködések (Vojtina-évadzáró, Dumaszínház) mentén további összesen 2.109 fő látogatót fogadni.

A 26 nem színházi rendezvénynek összesen 16.041 látogatója volt. A 18.462 fős színházi közönséggel együtt a Nagyerdei Szabadtéri Játékok 34.503 látogatót csábított a Nagyerdei parkba.

A vásárlói hűség megtartására és kialakítására irányuló, az intézményi arculatnak megfelelő magas színvonalú szolgáltatásnyújtáson alapuló korábbi akcióinkat töretlenül folytatjuk 2018-ban is. A hangsúlyt továbbra is a vásárlói és a helyszíni nézői élmény fokozására helyezzük, amely összhangban áll a változatos kulturális spektrumot képviselő programkínálat minőségével. Hogy a jegyvásárlást emlékezetessé tegyük a nézőink számára, ezért 2018-tól kezdődően a jegyekhez egy kifejezetten erre a célra gyártott jegytartó-tokot is biztosítunk, amely a jegyek megfelelő tárolása mellett a hátoldalon elhelyezett hirdetés által alkalmas a kevésbé népszerű előadások promóciójára is.

Az online jegyvásárlási rendszer bevezetését igazolja az online vásárlások a jegyeladás teljes mennyiségéhez viszonyított arányának folyamatos növekedése. 2017-ben a jegyek több mint 45%-át internetes felületen értékesítettük, 2018-ban ez az arány 60%-ra nőtt. Az online vásárlás tökéletes alkalmat biztosít számunkra rögtön már a vásárláskor a néző figyelmébe ajánlani a további programjainkat, illetve a hírlevelünkre való feliratkozás lehetőségét.

Az elektronikus alapú beléptető rendszer 2016-os bevezetése óta a vásárlók otthon kinyomtatott jegyét vagy akár a mobiltelefonon felmutatott vonalkódot gyorsan és egyszerűen ellenőrizni tudjuk, így a nézők beléptetése rugalmasan és a mai kor kívánalmainak megfelelően működik.

Terveink között szerepel az online rögzített hírlevél-feliratkozások számának további bővítése, hiszen a kommunikációs csatornák között az egyik legfontosabb a közvetlen elérést, személyre szabott üzenetek megfogalmazását, egyedi akciókról való tájékoztatást lehetővé tévő hírlevél-rendszer. 2016-ban az adatbázis építését újrakezdtük, annak reményében, hogy a korábbtól minőségében jobb adatbázist kapunk, amely azokat a feliratkozókat tömöríti, akik aktívan érdeklődnek a Nagyerdei Szabadtéri Színpad és annak eseménysorozata iránt. 2017-ben haladtunk tovább a megkezdett úton, 2018-ra a hírlevélre feliratkozók száma megközelítette a 3.500 főt, a megnyitási ráta 30% feletti, ami jócskán az iparági átlag felett van. Ezen adatok is mutatják, hogy az adatbázisunk aktív feliratkozókból áll, akik érdeklődnek a programjaink iránt.

Az elmúlt évadok során a bérletvásárlások száma csökkenő tendenciát mutatott, ezért 2018-ban úgy döntöttünk, nem kötjük meg tovább a vásárlók kezét, eltöröljük a bérlet kategóriáját, egyúttal egy „early bird” akció keretében megteremtjük annak a lehetőségét, hogy egy bizonyos elővásárlási időszakban az elérhető valamennyi előadásra kedvezményesen válthassák meg az érdeklődők a belépőjegyeiket. A kedvezmény mértéke ugyan valamelyest kisebb volt a korábbi években a bérletvásárláskor biztosított árengedménytől, azonban az

előadások közül mostantól szabadon választhatott a közönség. Az „early bird” akció olyannyira beváltotta a hozzá fűzött reményeket, hogy ezen a rendszeren 2019-ben sem kívánunk változtatni: egyrészt ösztönzi a közönséget a korábbi jegyvásárlásra, másrészt a korai jegyeladásokból következtethetünk az egyes darabok várható sikerességére, így a kevésbé népszerű előadásokat támogatni tudjuk további marketingeszközökkel.

A közösségi médiában megjelenő fizetett hirdetésekre nagyságrendekkel többet költöttünk 2018-ban, mint bármely azt megelőző évben. A költést 2019-ben tovább tervezzük növelni, hiszen a Facebook közösségi oldal üzleti modelljében bekövetkezett változtatások miatt az organikus elérések jelentősen visszaestek, így a fizetett hirdetések szerepe felértékelődött.

Ugyan az online megjelenésekre fordított nagyobb költség miatt a klasszikusabb reklámhordozók használata valamelyest háttérbe szorul, azonban a hagyományos közterületi felületek közül a citylight plakátok általi megjelenést folytatni tervezzük 2019-ben is; a minőség élményének közvetítése, az erős image fenntartása miatt ezen reklámhordozók alkalmazását egyelőre elengedhetetlennek tartjuk.

A megszokott közterületi felületek mellett a leglátványosabbnak tartott helyi járműreklám-megoldást is előszeretettel alkalmaztuk az elmúlt években. A város legforgalmasabb rögzített pályás útvonalán közlekedő egyik villamos oldalát 2019-ben is reklámfelületként fogjuk használni, az évadot beharangozó arculatazonos fóliázás által. Mivel a villamos a helyi vasútállomástól Debrecen legforgalmasabb útszakaszain át egészen a játszóhely otthonául szolgáló Nagyerdőig (majd vissza) közlekedik, ezért a helyi utasokon kívül a turisták és az egyéb közlekedési megoldást választó potenciális nézők figyelmét is felhívják a Nagyerdei Szabadtéri Színpadra, illetve annak aktuális programkínálatára.

A klasszikusnak számító marketingeszközök közül továbbra is fontosnak tartjuk az évadbeharangozó programfüzet megjelentetését. A forma szabta korlátokon belül igyekszünk tájékoztatni az ilyen módon információt kereső közönségünket az egyes rendezvények részleteiről, de természetesen a teljes körű tájékoztatás érdekében – mint minden felületünkön – itt is felhívjuk figyelmüket arra, hogy látogassanak el a nagyerdeiszabadtéri.hu weboldalunkra. A honlapot 2019-ben a jelen kor követelményeinek megfelelő formában megújítjuk, a friss weboldal várhatóan a nyár végére készül majd el. A honlap kialakítása során továbbra is azt tartjuk szem előtt, hogy a látogató minél egyszerűbben elérje a programokról szóló tartalmat, valamint a lehető leggyorsabban az online jegyvásárlási felületre tudjon navigálni.

A fentiek mellett természetesen a helyi médián keresztül is végzünk évadbeharangozó tevékenységet, elsősorban fizetett hirdetés, PR-tartalom formájában. A legnépszerűbb helyi médiumok (nyomtatott: Hajdú-Bihari Napló, Korzó Magazin, Városközpont Magazin; elektronikus: Debrecen Televízió, Rádió FM95, Best Fm; online: haon.hu, dehir.hu, civishir.hu) által biztosított lehetőségek mellett országos felületeket is használunk, a Fidelio, valamint a Nyári Színházak és Várjátékok országosan elérhető kiadványokban, továbbá a színhaz.hu, illetve színhaz.org online portálokon is hirdetjük az idei kínálatot. A debreceni médiumok közül kiemelt szerepet szentelünk az elérési adatok alapján legnépszerűbb, és a célközönségünk által is hallgatott Best FM rádióknak. Mivel ezt a frekvenciát naponta több tízezren hallgatják, így lehetőséget biztosít számunkra az esetleges programváltozásokra vonatkozó hírek gyors és közvetlen továbbítására is. A kitartó együttműködésünknek köszönhetően az első számú helyi nyomtatott programmagazinként ismert „Korzó” májusi címlapját az 5. születésnapját ünneplő Nagyerdei Szabadtéri Színpad programkínálatának beharangozásának szentelik a szerkesztők.

A megjelenések eloszlása jellemzően a márciustól augusztusig tartó időszakra koncentrálódik; az ezt megelőző, valamint követő időszakban eseti jelleggel kifejezetten image-hirdetéseket tervezünk megjeleníteni. Alacsony presztízsű felületeket nem alkalmazunk a kampány során, igyekszünk a felületválasztásban is a minőséget és a megbízhatóságot sugallni a közönség irányába, ezzel is a magas színvonalú program- és szolgáltatáskínálat érzését továbbítani.

A nézőket nem csak előzetesen tájékoztatjuk az egyes programok részleteiről, az előadásélmény fokozása végett 2018-tól kezdődően színlapokat is biztosítunk a jegyvásárlóknak a helyszínen. A megfelelő tájékoztatás mellett ennek a színlapnak a hátoldala szintén egy olyan promóciós felületnek számít, amit az esetlegesen kevésbé népszerű előadások nézőkkel való megismertetésére tudunk fordítani.

A Nagyerdei Szabadtéri Játékok színházi előadásra jegyet váltó vásárlók évek óta térítésmentesen utazhatnak a belépőjegyük felmutatása ellenében a Szabadtéri Színpadra az adott előadás napján. A közösségi közlekedést üzemeltető DKV Zrt.-vel közösen ezt a kedvezményt a színházi produkciók jegyvásárlói mellett a kertmozi vetítések, valamint a könnyűzenei koncertek közönségére is kiterjesztettük 2018-ban.

Bartók Béla XXVIII. Nemzetközi Kórusverseny és Folklórfesztivál

1961-es alapítása óta huszonnyolcadik alkalommal rendezte meg Debrecen városa – a Főnix Rendezvényszervező Közhasznú Nonprofit Kft. szervezésében – a Bartók Béla Nemzetközi Kórusversenyt és Folklórfesztivált.

A kétévente megrendezett verseny a világ egyik legismertebb kortárs kóruszenei eseménye. A koncepciójában és színvonalában is páratlan rendezvény világszerte egyedülálló sajátossága, hogy kizárólag a kortárs zene megszólaltatására és népszerűsítésére koncentrált: műsorán csak Bartók Béla életműve, valamint a mester elhunytát (1945) követően napjainkig keletkezett kórusművek hangzanak el. A verseny küldetése a XX. század második felétől napjainkig keletkezett kortárs magyar és külföldi kórusművek bemutatása, új kortárs művek születésének inspirálása, nemzetközi alkotók és kórusművészek találkozásának elősegítése, a magas színvonalú társas éneklés és a vokális népzene népszerűsítése, valamint a mai zene és közönség kapcsolatának elmélyítése.

A XX. század nagy debreceni zenész-egyénisége, Gulyás György által elképzelt sajátos profil ma is szilárd alapját és rangját adja a rendezvénynek, melynek megfelelően idén is kiváló énekarok adták be nevezésüket a versenyre. Július 5-8. között három földrész 12 országának 21 kórusa érkezett Debrecenbe, többek között a Fülöp-szigetéről, Kínából, az Egyesült Államokból, Kanadából, Oroszországból, Írországból és Dániából.

A rendezvényt a Református Nagytemplom falai között nyitottuk meg, mely méltó keretet adott a kórusok felvonulásához, a polgármesteri megnyitóhoz, a verseny Tiszteletbeli Nagyköveteinek járó oklevelek átadásához és a Gulyás Györgyre emlékező közös énekléshez.

Debrecen városa rendszeresen rendel új alkotásokat kortárs magyar komponistáktól, bemutatva és népszerűsítve azokat. Az elmúlt évtizedekben elhangzott ősbemutatók száma mára meghaladja a nyolcvanat. A magyar zeneszerzés szinte minden jelentős alkotója felkéréshez jutott, s az így keletkezett a cappella és oratorikus művek tekintélyes hányada a nemzetközi kórusrepertoár részévé vált. A felkért szerzők között, a legismertebb hazai nevek mellett, rendre feltűnnek ígéretes fiatal tehetségek is, a verseny szervezői ezzel is igyekeznek hozzájárulni a pályájuk elején járó hazai komponisták nemzetközi megismertetéséhez. 2018-as rendezvényünkre is készültek új művek: Dragony Tímea, Kecskés D. Balázs, Varga Judit, és Zarándy Ákos a cappella kórusmű írására kapott felkérést, míg Kovács Zoltán nagyszabású oratorikus művet komponált. A darabokat a fesztivál nyitókoncertjén mutattuk be, mintegy ezer főnyi, a világ minden tájáról érkező zenei szakember, kórusénekes és zeneszerető közönség jelenlétében. A műveket a legjobb hazai szólisták (Kolonits Klára, Bódi Marianna, László Boldizsár, Kovács István) és karmesterek (Hamar Zsolt, Szabó Sipos Máté, Nemes József), valamint kiváló helyi együttesek Kodály Filharmonikusok, Kodály Kórus, Lautitia Gyermekek) előadásában szólaltattuk meg. A hangversenyt a Bartók Rádió élőben közvetítette, így a koncertterem falain messze túl is eljutott a kiváló hazai szerzők legfrissebb zenei termése. A nyitókoncertet - a verseny összes beltéri programjához hasonlóan - élőben közvetítettük az interneten is, így valóban a világ bármely pontján elérhető téve a rendezvényt.

Másnapról a Kölcsey Központban zajlott a színvonalas versengés. Az amatőr és hivatásos énekkarok részvételével zajló, elődöntőből és döntőből álló verseny, kötelező és szabadon választott művekből összeállított programokból állt. Az együttesek mindkét fordulóban egy-egy kortárs magyar művet is előadtak, ezt egészítette ki szabadon választott műsoruk, melyben a nemzetközi kórusirodalom alkotásai szólalhattak meg. A kórusok öt kategóriában (gyermekkarok, ifjúsági kórusok, egyzeneműkarok, énekegyüttesek-kamarakórusok, vegyeskarok) mérték össze tudásukat a 800-1.600 EUR között elnyerhető díjakért. Az egyes kategóriák győztesei végül megmérkőzhettek a kórusverseny nagydíjáért, melyet – a nagydíjas kórus vezetőjének járó karnagy-i különdíjjal együtt – idén is az Emberi Erőforrások Minisztériuma ajánlott fel.

A megmérettetés színvonala – a jelenlévő zsűritagok és szakemberek véleménye szerint – igen magas volt. Egyes kategóriákban az ezúttal díjat nem nyert énekkarok is magas nívót képviseltek – más mezőnyben akár a nyertesek közé is kerülhettek volna. Külön megemlíthető, hogy több olyan résztvevő együttese volt az idei versenynek, mely nem első alkalommal fordult meg Debrecenben. Kitűnő eredménnyel szerepelt a Debrecen színeiben indult Lautitia Gyermekkar is, kategóriájának harmadik díját elnyerve.

A kétszer öt tagot számláló, a zenei élet nemzetközi kiválóságaiból álló zsűri felváltva végezte munkáját az egyes kategóriák fordulóiban. Az elődöntőt követően kategóriát cserélve, valamennyiüknek alkalmuk nyílt az összes kórus teljesítményét értékelni. (Ez a módszer a minimumra szorítja az esetleges részrehajlás esélyét is.) A bíráló bizottságok élén ez alkalommal is két nagytekintélyű szakember állt, Szabó Dénes és Jobbágy Valér személyében.

A versenyprogram mellett ez alkalommal is nagy hangsúlyt kaptak a vendég együttesek városbéli fellépései. A váratlan helyszíneken: bevásárlóközpontokban, hivatalokban, állomásokon, villamosjáratokon és szabadtéri helyszíneken zajló meglepetéskoncertek révén nemcsak a szakmai közönség, hanem szélesebb rétegek számára is igyekeztünk népszerűvé tenni a közös éneklés ügyét. Szabadidejükben az énekkarok játékonysági hangversenyekkel is kedveskedtek idősek és fogyatékkal élők intézményeiben.

Esténként, a versenyeket követően, a kórusok a Déri Múzeum parkját vették birtokba, hogy ízelítőt adjanak hazájuk népi hagyományaiból. A névadó Bartók szellemiségéhez kapcsolódva ugyanis nemzetközi folklórfesztivál is részévé vált az eseménynek. Ismét nagy tetszést arattak a hallgatóság körében ezek a szabadtéri folklórbemutatók, melyek Debrecen belvárosának egyik leghangulatosabb helyszínén, a Déri téren kerültek megrendezésre. A kórusok vokális műsorai mellett sikert aratott a „Fölszállott a páva” című televíziós vetélkedő debreceni együtteseinek gálaműsora, Agócs Gergely vezetésével, valamint a fesztivált záró közös táncház is. A Debreceni Mézeskalácsos Napok programjaival összefogásban, a Déri téren helyi kézműves termékek és ételek vására, valamint gyermekprogramok várták az érdeklődőket.

A Verseny utolsó napján zajló templomi fellépéssorozat (Musica Sacra) keretében Debrecen templomaiban kaptak fellépési lehetőséget a városba érkező énekkarok. A templomi koncertek révén nemcsak újabb hallgatói környezetbe juttathattuk el a kórusokat, hanem lehetőség nyílt korábbi zenetörténeti korszakokban és stílus körben keletkezett kompozíciók előadására is. A kísérő rendezvények sorát gazdagítva, a Kölcsey Központban hazai kottakiadók kitelepülése és kiállítások várták az érdeklődőket.

A kortárs művek zeneértő előadása érdekében karvezetői mesterkurzus is gazdagította a programkínálatot, melyen nemzetközileg elismert szakértők adták át tapasztalataikat fiatal kóruskarnagyoknak. A Bartók Béla Nemzetközi Karvezetés Mesterkurzus létrehozását az az egyre fokozódó érdeklődés indokolta, amely a XX-XXI. századi kórusművek értelmezésével és előadásával kapcsolatosan a kórusvezetők részéről folyamatosan tapasztalható. A képzés specialitása az a kivételes lehetőség, hogy a Mesterkurzus tematikájában és időpontjában is csatlakozik a Bartók Béla Nemzetközi Kórusversenyhez. A mesterkurzus oktatói a verseny

zsűrijének munkájában is résztvevő nemzetközi hírű karnagyok, Mikael Wedar (SWE) és Szabó Sipos Máté voltak. A Mesterkurzus gyakorló kórusát - szintén egyedülálló módon - a professzionális Kodály Kórus Debrecen adta. A mesterkurzuson aktív és passzív hallgatóként lehetett részt venni. A kurzus végén az aktív hallgatók záró koncerten vezényelték azokat a műveket, melyeket elméleti és gyakorlati formában a professzorokkal feldolgoztak. A Mesterkurzuson való részvételről a hallgatók kétnyelvű igazolást kaptak, melyet a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kara állított ki.

Debreceni Bor- és Jazznapok

A Debreceni Bor- és Jazznapok Magyarország első számú jazzfesztiválja: 1972 óta megszakítás nélkül minden évben megrendezték, a 2018. augusztus 2-5. közötti volt a 47. alkalom.

A 2014-ben felújított Nagyerdei parkban immár negyedszer rendezhettük meg a fesztivált olyan módon, hogy a jazz-muzsikát a borkultúrával házastottuk. A rendezvény az utóbbi néhány évben sikeresen újult meg, ezt igazolják a rangos szakmai elismerések is: 2016-ban „Kiváló Minősítésű Fesztivál” címet nyert a Magyar Fesztiválregisztrációs és Minősítési Rendszerben, 2017-ben pedig az Európai Fesztiválszövetség választotta a legjobb európai fesztiválok közé.

A kiállítók számát tekintve a Debreceni Bor- és Jazznapok Magyarország három legnagyobb borfesztiválja között van a rekorder budavárral és a május végi szegedivel egy társaságban. Az egységes megjelenést biztosító, a kiállító nevét a homlokzaton megjelenítő faházakban összesen 60 egységben árusítottak szeszes italokat. A két pálinkás, három koktélos és a három gyümölcsboros vállalkozáson kívül összesen 66 borászat mutatkozott be. A kiállítói szabályzat szerint egy borászat maximum nyolcféle borát mutathatja be, ezt alapul véve elmondható, hogy 500 fajta bornál is többet lehetett kóstolgatni a rendezvényen.

A 66 magyar borászat 20 borvidék borait reprezentálta. A kiállítók kétharmada családi borászat volt. Megtartva a rendezvény meghívásos jellegét, a jövőben is arra fogunk törekedni, hogy mind a 22 magyar borvidék képviseltesse magát Debrecenben. Célunk, hogy növeljük azoknak a családi vállalkozásoknak a számát, amelyek személyesen mutatják be a boraikat, hiszen a velük való találkozás még élményszerűbbé teszi a borkóstolást. Ugyanakkor szeretnénk továbbra is lehetőséget adni a helyi kereskedőknek is, hiszen nagyrészt nekik köszönhető, hogy olyan távolabbi borvidékekről származó borokat is kóstolhattunk, ahonnan nem sikerült volna borászatot meghívni.

A rendezvényhelyszín infrastrukturális adottságait és befogadóképességét teljes egészében kihasználva rendeztük be a tereket. A Békás-tó körül kialakított három rendezvényterén és az azokat összekötő utak mentén 60 darab 8 m² alapterületű faházat helyeztünk el a borászatok számára, 10 db 2*2 méteres nyitott pult a kereskedőknek, illetve 3 db 48 m² alapterületű fa installáció a melegkonyhás vendéglátó vállalkozások számára.

A 2018-as év több kisebb-nagyobb változást-fejlesztést hozott. A két legfontosabb közül az első: az igényes megjelenésű, jól használható önálló honlap: a www.boresjazz.hu elindítása. A választható (angol és magyar) nyelvű honlap mind az egyes fellépőket, mind a kiállító borászatokat külön-külön, képpel, szöveggel bemutatja, a programok táblázat formájában térben és időben áttekinthetők, a rendezvényterület pedig térképvázlaton mutatja az egyes helyszíneket, színpadokat, kiállítókat.

A másik fontos változásként 2018-ra érkezett el az idő, hogy az Borkarneval vonatkozásában az eddigiekben ingyenes rendezvényt belépőssé tegyük – a Jazznapok programjai (néhány év és bizonyos program-típusok kivételével) alapvetően mindig belépőjegyesek voltak. A változtatás célja egyrészt hosszabb távon a pénzügyi stabilitás biztosítása (TAO-bevételekkel), másrészt a rendezvény biztonságosabbá, igényesebbé tétele, a kulturált borfogyasztás, a zavartalan szórakozás feltételeinek biztosítása. Így valóban azok jelennek

meg a rendezvényen, akik arra kíváncsiak, amit az kínál. Már az idei, első belépős év tapasztalata azt mutatja, hogy – legalábbis a borfogyasztás tekintetében – a célközönség valamelyest változott az igényesség irányába: korábbiakhoz képest kevesebb rozéfröccs, de több testes vörösbor fogyott, és ez nem az időjárásnak volt köszönhető.

A belépőjegyek árai a következők voltak:

- bérlet, elővételben július 25-ig: felnőtt, 2500 Ft, 14-18 év közötti 2000 Ft; július 26-tól: 3500 Ft, 14-18 év között: 2500 Ft (14 év alatt ingyenes).
- napijegyek: felnőtteknek csütörtökön és vasárnap 1000 Ft, pénteken és szombaton 1500 Ft; 14-18 év között (pohár nélkül) csütörtökön és vasárnap 500 Ft, pénteken és szombaton 1000 Ft.

A szinte jelképesnek tekinthető belépőért cserébe minden látogató kapott egy – a méreténél fogva fröccs fogyasztására is alkalmas – logózott borkóstoló poharat. A korábbi években is szorgalmaztuk az üvegpoharas kóstoltatást, így módon viszont lényegében mindenkinél volt pohár – gyerekeknek, 18 év alattiak természetesen nem járt. A pohár-ajándékozásnak nem mellékes következménye lett, hogy jelentősen csökkent a műanyag-hulladék aránya a területen. A poharakból egyébként külön is lehetett vásárolni a rendezvény területén.

A beléptetést – a hatóságokkal is egyeztetett, konkrét rendezvényterület körbekordonozását követően – a két átellenes oldalon kialakított kapun keresztül oldottuk meg. (Esetleges katasztrófa-helyzet esetén a területet több menekülőkapun is el lehet hagyni.) Kapunként két-két faházban alakítottunk ki jegypénztárakat, külön a helyben vásárlók, külön az elővételi jegyesek és a tiszteletjegyesek számára. A pénztáraknál dolgozó kollégák igényes, bordó színű logózott egyen-pólót viseltek. A rendezvényre más-más színű napi karszalaggal, illetve textilből készült bérlet-karszalaggal lehetett bejutni. Karszalagot viselt minden, a rendezvényen dolgozó, szolgáltató személy is: kereskedők, fellépők, műszakiak, szervezők stb.

Komolyabb közérzet-javító innováció volt, hogy a korábban használt Toi-toi WC-k helyett két, csatornarendszerre telepített vízőblítéses konténert állítottunk fel, amely mellett használhatók volt a Szabadtéri Színpad mosdójai is. Szintén 2018-as fejlesztés volt az a szolgáltatás, hogy a közlekedési vállalattal együttműködésben pénteki és szombati napon éjszakai villamosjáratokat indítottunk az 1-es villamos vonalán 23.30. és 02 óra között, félóránként. A járatokat a nappal alkalmazott normál díjszabással lehetett igénybe venni. A villamosok mellett a honlapon a Debreceni Regionális Közlekedési Egyesület által indított éjszakai buszjáratokat is a látogatók figyelmébe ajánlottuk. További, inkább a figyelmesség körébe tartozó változtatások: a sörpadokat borító fehér papír-terítők, vagy – a jazz-rajongókra való tekintettel – a színpadok előtt elhelyezett kényelmesebb, háttámlás széksorok kialakítása.

A korábbi évekből megőrzött fejlesztések is mind a látogatók komfortérzetét szolgálták: a területen az egyes színpadoknál kialakított rendezvénytereken és vendéglátó helyeken 200 db sörpád-garnitúra és további utcabútorok elhelyezésével 1500-2000 látogatót tudtunk egy időben leültetni; a faházak homlokzatára nagy fényerejű led-lámpákat szereltünk, hogy a pultot és a faház előtti teret megvilágítsa, nem utolsósorban pedig hangulatos látványt ad; a két bejárathoz nagy méretű üdvözlő kapukat helyeztünk ki; a rendezvénytereken a fák közé kifeszített „napvitorlák” nappal árnyékot vetnek, az esti órákban pedig megvilágítva hangulatos fesztiválhelyszínt biztosítanak; a kerékpárral érkezők számára a két bejárat közelében kerékpártárolókat létesítettünk; a Jazzmozi programjain a Debreceni Bor- és Jazznapok alatt a Nagyerdei Szabadtéri Színpadon olyan filmeket vetítünk, amelyek zenéjét méltán híres (jazzhez kötődő) zeneszerzők alkották; a borászatok részére pedig szódavásárlásra, szódahűtő bérletére volt lehetőség.

Magyarországon mintegy 80 ezer hektáron évi 3 millió hl bor készül. Országunk kiváló termőhelyi adottságai, éghajlati viszonyai, a borkészítés évszázados hagyományai, a borral

foglalkozók szakértelme és munkája mind-mind hozzájárul ahhoz, hogy évről-évre kiváló magyar borok készüljenek. Hisszük, hogy a rendezvény – a magyar boroknak a termelőktől a fogyasztókhoz juttatásán túl – eredményesen járult hozzá a kulturált borfogyasztás népszerűsítéséhez és egy értéktudatosabb vásárlói szemlélet formálásához egyaránt.

Debrecen egykori szőlőskertjét, az Érmelléket ez alkalommal két családi borászat képviselte. Debrecen városát évszázadokon át ez a 30-35 magyarlakta településből álló borvidék látta el az értékes nedűvel. Az utóbbi években újjáéledő borvidéken készülő borok bemutatásával szeretnénk a figyelmet ismét ráirányítani erre a partiumi kistájra, különösen pedig annak egykori zászlósborára, a bakatorra, amely néhány éve már kóstolható is egy-két pavilonban.

Egyik fő célunk volt a mainstream popzenén szocializálódó fiatal korosztály tagjait közelebb hozni a rétegzenének számító dzsesszhez: ez létkérdés a rendezvény számára, hiszen ők teszik ki a közönség legnagyobb részét. Ezt a célt tartottuk leginkább szem előtt a tervezéskor: Maloschik Róbert jazz-szakértő, a fesztivál művészeti tanácsadójaként a klasszikus és a modern jazz minden irányzatából, stílusából válogatva a fiatalabb közönséget is megszólítani képes programot állított össze.

A fesztivál zenei programjának a gerincét idén is a fiatal magyar jazzformációk bemutatkozása adta. Azonban a rendezvény belépőjegyessé tételével mertünk nagyobbát álmodni és bár még nem a legnagyobb sztároknak gondolkodva, de ezúttal külföldi muzikusokat is vendégül látni. A programsorozat idén rekordot döntött a külföldi fellépők számát tekintve. Többek között amerikai, brit, dél-koreai, izlandi, horvát, cseh, olasz, szlovák, szlovén, román, svéd és ukrán vendégművészek tisztelték meg jelenlétükkel a fesztivált. A jazzprogramban 8 olyan nemzetközi projekt került bemutatásra, ahol hazai és külföldi zenészek együtt muzsikáltak.

A Debreceni Bor- és Jazznapok Artist In Residence pozíciójában idén Pecze Balázs trombitaművésszel találkozhatott a fesztivál három napján a közönség. Csütörtökön a Debreceni Jazz Együttessel, pénteken testvérével és édesapjával a Pecze Zsófia Quartet vendégeként, szombaton pedig saját formációjával, a Pecze Balázs Quartettel lépett színpadra.

A csütörtöki napon fellépőink között köszönthettük Jiří Stivin, cseh jazz-legendát, aki pontosan 40 éve lépett utoljára színpadra a Debreceni Jazznapokon. A csütörtöki programot némiképp beárnyékolta egy kora esti vihar, ami miatt sajnos a Balogh Tamás Quintet és Zolbert zenekar koncertjeit le kellett mondanunk.

A pénteki napon a Játszótér színpad 'Woman in Jazz' alcíme olyan formációkat takart, amelyekben zenészként és zenekarvezetőként hölgyek szerepeltek. Vendégünk volt ezen az estén Lakatos Gabriella Voice&Bass Duo-jával, Gereben Zita quintettjével, Váczi Eszter quartettjével, Pozsár Eszter fuvolaművésznő Trans-Formation névre keresztelt formációjával, valamint Kézdy Luca, aki Sunna Gunnlaugs izlandi zongoraművésznővel lépett színpadra. Szintén pénteken a Fórum színpad a 2008-as trombitaverseny helyezettjeit láthatta vendégül: körünkben köszönthettük Barabás Lőrincet a Random Szerda elnevezésű formációjával vagy Subicz Gábort a Subtones névre keresztelt zenekarával.

Szombaton a Játszótér Színpad az 1998-as zongoraverseny dobogósait vonultatta fel: Gányi Miklós, Pataj György és Gáspár Károly zongoraművészek és formációik személyében.

Nagy örömünkre szolgált, hogy Csík Gusztáv is elfogadta meghívásunkat triójával és Joan Faulkner amerikai énekesnővel az oldalán.

Az előző évektől a Nagyerdei Szabadtéri Színpad is helyszíne lett a Debreceni Bor- és Jazznapok programkavalkádjának. Itt három napon keresztül (csütörtök, péntek, szombat) élvezhették a kicsit csöndesebb, nyugodtabb helyszínre vágyók a Jazzmozi programját. Az

idei évben olyan filmeket vetítettünk, melyek zenéjét világhírű jazzmuzikusok szerezték, ezzel reményeink szerint még közelebb hozva a jazzhez a műfajtól idegenkedőket.

A rendezvény marketingkampányának legfőbb célja a helyi közösség (Debrecen és Hajdú-Bihar megye) tájékoztatása volt. A kampány az alábbi elemeket tartalmazta: sajtótájékoztatón; saját gyártású kiadványok (Debreceni Nyár programfüzet, leporelló, plakát, nagyméretű nyomatok); hirdetések a nyomtatott és az elektronikus médiában (Debreceni Borozó, Városmagazin, MTVA rádiókampány, www.jazzma.hu); saját weboldalakon: www.boresjazz.hu, www.fonixinfo.hu, facebook-oldal. Az MTVA-val kötött megállapodás alapján a Magyar Rádió munkatársai a fesztivál 14 koncertjét rögzítették, a felvételeket a Kossuth Rádió, a Bartók Rádió és az Eurorádió frekvenciáin sugározzák.

A látogatók száma immár nem becslés alapján tudható, a fizető jegyvásárlók száma 12.588 fő. Napijegyet 10.597-en, bérletet 507-es vásároltak; az utóbbiakat a vásárlás napjának függvényében négy, illetve három nappal számítjuk. Ennek alapján a fizető és a tiszteletjeggyel érkezők száma összesen mintegy 13.000 fő volt, amely a várakozásoknak megfelelő – a belépőjegy bevezetésétől a látogatószám feleződésére számítottunk.

A Debreceni Bor- és Jazznapok költségvetése töredéke a nagy európai fesztiváloknak, még a magyar fesztiválpiacon is a közepes méretűek közé tartozik: a rendezvény költségvetése: a kiadás összesen nettó 34,5 millió Ft, amelynek több mint negyedét teszik ki a fellépőkkel kapcsolatos kiadások (tiszteletdíjak, utazási és szállásköltségek).

A rendezvény bevétele: 29 millió Ft volt, amely döntően a jegybevételből (12,7 millió Ft), a faházak és vendéglátói terület bérbeadásából (11 millió Ft), kisebb részben marketing-bevételekből (1 millió Ft), valamint pohár-értékesítésből (168.000 Ft) származott. A NKA 2 millió Ft-os támogatása mellett a hiányzó részt saját forrásból (TAO) és önkormányzati támogatásból fedeztük. A bevételeink között, sajnos, még mindig nem szerepel szponzoráció, pedig a „Debreceni Jazznapok” egy 47 éven át épített márka (brand), érdemes lenne az ismertségét szponzori forrásokra váltani.

XX. Nemzetközi Katonazenekari Fesztivál

Az ország legjelentősebb katonazenekari találkozója 1977 óta tölti meg ritmussal és pezsgéssel Debrecen tereit. A Honvédelmi Minisztérium és Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata társrendezésében két évente megrendezett fesztiválon hazai és külföldi zenekarok, karmesterek mutatják be hangszeres és katonai tudásuk legjavát, látványos felvonulások, térzenék, alaki bemutatók és koncertek keretében.

A 20. alkalommal megrendezett fesztivált egy másik kerek évforduló is övezte 2018-ban. 170 évvel ezelőtt, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc idején született meg a Magyar Honvédség. Az újonnan alakult honvédseregek kürtös és dobos zenészeire fontos harcban hívó, lelkesítő szerep hárult. A katonazenekarok pedig mindenhol ott voltak, ahol reményt és hitet tudtak önteni a harcoló katonákba és a civil lakosságba. A 19. század végétől kezdődött el a magyar katonazene önálló korszaka. A megalakult honvédzenekarok élén neves karmesterek dolgoztak, és megszülettek legszebb magyar indulóink.

Ebben az évben a magyar zenekarok mellett Ausztria, Horvátország, Lengyelország, Olaszország és Szlovákia képviseltette magát. Fellépő zenekarok voltak: Besztercebányai Katonazenekar, Burgenland Tartományi Zenekar, Horvát Fegyveres Erők Szimfonikus Zenekara, Lengyel Légierő Zenekara, Olasz Légierő 1. Régióparancsnokságának Fúvószenekara, Magyar Honvédség Központi Zenekara, Magyar Honvédség Debrecen Helyőrségi Zenekar, Magyar Honvédség Szolnok Helyőrségi Zenekar.

A katonazenekarok koncertjeinek augusztus 9-én és 10-én a Nagyerdei Szabadtéri Színpad adott otthont, melynek nézőterén a két este során összesen 1640 vendég élvezte az

előadásokat. A fesztivál zárónapján, augusztus 11-én a mintegy 2500 fős közönség a Főnix Csarnokban tekintette meg a szakalaki bemutatókat, valamint az összevont zenekari koncertet. A Fesztivál ideje alatt napközben városszerte több helyszínen (Piac és Csapó utcai sétálóövezet, Kossuth tér, Hal köz, Nagyerdei park, Sinai Miklós utcai park, Jerikó utca, Angyalföld tér) a Brassdance zenekar szórakoztató utcai meglepetéskoncertjeivel találkozhattak a debreceniek.

A fesztivál a „170 éves a Magyar Honvédség” rendezvénysorozat kiemelt eseménye volt, melynek azonos című kiállítását a Kölcsey Központban tekinthették meg az érdeklődők.

49. Debreceni Virágkarnevál

Augusztus 20-a Magyarország nemzeti és állami ünnepe, Szent István király szentté avatásának napjához és az új kenyér ünnepéhez kötődik, Debrecenben azonban mindezeket túl 1966 óta a Virágkarnevál napja is. A Debreceni Virágkarnevál az ország egyik legismertebb kulturális eseménye, hagyományait és innovációs törekvéseit egyre több elnyert országos és európai kitüntetés bizonyítja. A régió egyik legfontosabb nyári rendezvényeként turisztikai fontossága kiemelkedő. A helyi lakosok és az ide látogató vendégek igényeire reagálva pedig másfél évtizede már Karneváli hétté nőtte ki magát az egykori virágkorzó. A rendezvény az idő múlásával egyre inkább beleivódott a város történelmébe és összeforrott Debrecen nevével.

2018-ban Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának megbízásából a Főnix Rendezvényszervező Közhasznú Nonprofit Kft. augusztus 14. és 21. között rendezte meg a Debreceni Virágkarnevált. Az augusztus 20-i eseményeket megelőző „karneváli héten” a kulturális események sora (táncprodukciók, könnyű- és komolyzenei koncertek, ingyenes játszóház, bábelőadás, kirakodó vásár, virágkötészeti bemutató, kiállítás) várta az érdeklődőket.

A fesztivál programjai számos belvárosi és nagyerdei helyszínen zajlottak: Kossuth tér, Kölcsey Központ, Régi Városháza udvara, Bem tér, Ady tér, Vár utca, illetve a Nagyerdei Szabadtéri Színpad, a Békás-tó környéki rendezvényterek, a Nagyerdei Stadion.

A Békás-tó környékén a Galiba Gyermekfesztivál immár kilencnapos programsorozatának ingyenes előadásai szórakoztatták a kicsiket, akik a bábelőadások, utcaszínházi és zenés produkciók között kézműves foglalkozásokon vehettek részt. A felnőtt vendégek a Cseh Sörkert gazdag kézműves sör- és gasztronómiai kínálatából válogathattak.

Az elmúlt évek sikereire való tekintettel a karneváli hét idejére ismét fénybe borult a debreceni éjszaka: a „Fények éjszakáin” öt világhírű 3D mapping művész monumentális épületvetítéssel kápráztatta el a közönséget. A látványos animációk ez alkalommal is a Nagytemplom homlokzatán elevenedtek meg. A sötétedés előtti órákban a Nagytemplom előtti színpadon tűzzsonglőrök, ledtáncosok, karneváli művészeti csoportok és térzene várta a közönséget, a köztereket több méteres műfűszobor installációk színesítették.

Emellett az idei évben először a Déri téren a közönség interaktív 3D mapping-ben próbálhatta ki magát, ahol saját testükkel és kezükkel tudták befolyásolni a vetített tartalmat. Az idén első alkalommal szerveztük meg az I. Light Ride Debrecen biciklis felvonulást, ahol több mint 500 kivilágított kerékpáron tekertek a résztvevők a Nagyerdei Stadiontól a Kossuth térre.

A tavalyi év kezdeményezését folytatva a „Tündérkert” ingyenes hangulatkoncertekkel, épületvetítéssel, különleges fényinstallációk színes kavalkádjával várta a látogatókat a Régi Városháza udvarán.

A karnevál történetének kezdetén Debrecen lakosai közösen díszítették fel az első virágkocsikat. Ezt a régi közösségi élményt hívtuk életre, így az érdeklődők a város különböző

pontjain képzett virágszobrászok segítségével leshették el és tanulhatták meg a készülő kompozíciók díszítésének technikáját.

A „Világok virága” rendezvény keretein belül a külföldről hazánkba érkező művészeti csoportok és a hazai művészeti csoportok közreműködésével rózsát ültettünk az összetartozás jegyében.

A belvárosi forgatagban az idei évben a guruló gasztronómia legjobb hazai mestereivel találkozhattunk a Food Truck Show keretein belül, emellett a Street Art Show utcai szórakoztatói is bemutatkoztak a főtéren.

A Kölcsey Központ kiállító tereiben több kiállítás is nyílt a Virágkarneválhoz kapcsolódóan:

- „Szomjazóművészek” - kaktuszok és pozsgások kiállítása;
- Virágok ker(e)tben - Istók Bernadett festőművész édenkertje;
- Mátyás király rózsát nyitó ostoronyele gyermekrajzpályázat és -kiállítás;
- A Hortobágy madarai - fotókiállítás;
- Nagyvárad testvérvárosaiban élő fotóművészek kiállítása.

A Nagyerdei Szabadtéri Színpadon a sokszínűség jegyében különböző stílusú programok várták az érdeklődőket: gyerekelőadások, színházi előadások, koncertek, táncos produkciók.

A karneváli programok mellett egy világrekord és egy Guinness-rekord kísérletnek is szemtanúi lehettünk. Béres András néprajzkutató előtt tisztelegve, augusztus 16-án, a Mikepércsi csárdás koreográfiára 326-an táncoltak a főtéren, ezzel új rekordot állítva fel, majd augusztus 21-én a világ legnagyobb parázson sült kürtöskalácsa Guinness-rekord született a Kossuth téren.

A Debreceni Virágkarnevál Közép-Kelet Európa egyetlen olyan rendezvénye, ahol élővirágokkal díszített kompozíciók felvonulását láthatja a mintegy 50.000 fős közönség. A Debrecen Televízió a debreceniek felé, míg a közmédia Duna World és az M5 csatornája a Kárpát-medencében élők felé élőben közvetítette a rendezvényt 2018. augusztus 20-án 8 és 11 óra között. A felmérések szerint a Duna World-közvetítését százezrek kísérték figyelemmel.

A 16 kompozícióból társaságunk hármát teljes egészében, másik hármát pedig részben finanszírozott, a többi 12 kompozíciót az indító cégek, vállalkozások, intézmények készítették, fizették. Az idei évben a tavalyi kezdeményezést követve újra minden virágkocsit élővirágok borítottak: többségében a hollandiai Zundertből rendelt és hűtőkamionokkal Debrecenbe szállított hétszázezer élő dáliafej.

A Szent Korona a magyarok legfontosabb nemzeti ereklyéje, a magyar államiség jelképe. A felvonulást vezető kompozíció 2010 óta a karnevál előtt vagy után egy-egy Kárpát-medencei településen is vendégeskedik (Budapest, Balatonfüred, Eger, Pécs, Cegléd, Kecskemét, Székesfehérvár, Gyula, Tiszafüred, Hortobágy), idén augusztus 15-én Esztergomban, augusztus 21-én Nagyváradon, augusztus 23-án pedig Bihardiószegen járt.

A „Debrecenbe kéne menni” virágkocsin az ólomüveg-technikával készült városcímer látható: a fénix jelképezi a városnak minden vészből, pusztulásból való megújulását, a Nap pedig a halhatatlanság és az erő szimbóluma. A nyitókocsin fanfárosok fújták az ismert magyar népdal dallamait.

Az idei évben a 60 éves Debreceni Állatkert tiszteletére egy 14 méter hosszú, kizárólag élővirágból készült tigris virágkocsi kompozíció ejtette ámulatba a közönséget. A gigantikus látványt hangeffektek és mozgó elemek kísérték.

Esztergom és Debrecen közös virágkocsija a Biblia Jelenések könyvének egyik látomását öntötte formába: a Napba öltözött asszonyt 12 csillagból álló koronával és a nagy veres sárkányt, akinek hét feje és tíz szarva van, fejében pedig hét korona. A kompozíció augusztus 15-én a Szent Koronával együtt lett kiállítva az esztergomi bazilika előtt, ahol Erdő Péter bíboros áldotta meg a Nagyboldogasszony-napi liturgia keretében.

Nagyvárad és Debrecen közös virágkocsija a két város egy-egy jelentős épületét mutatta be: az 1899 és 1900 között épített Nagyvárad Állami Színházat, valamint a XIX. század derekára felépülő debreceni Csokonai Színházat. A kompozíció azt szimbolizálta, hogy a kultúra olyan érték, amely a két várost összeköti.

Hajdú-Bihar megye és a romániai Bihor megye közös virágkocsija a lassan 100 éve kettészelt történelmi régió részeinek összetartozását jelképezte. A kompozícióban nagy hangsúlyt kapott a bor: az érmelléki a Hajdú-Biharhoz legközelebb eső borvidék, „Debrecen szőlőskertje”. Ez a virágkocsi is részt vett augusztus 21-én Nagyváradon a Nyitott Ablak Európára rendezvényen, ahol négy másik kompozícióval együtt vonult fel. A virágkocsik Nagyváradról idén első alkalommal az érmelléki Bihardíószege is ellátogattak, ahol augusztus 23-25. között voltak megtekinthetők.

Debrecen folyamatos fejlődése egyre inkább európai nagyvárossá emeli a cívisvárost, melyben az idetelepülő új cégek fontos szerepet játszanak: a járműelektronikai alkatrészeket előállító Continental és a gépgyártó Kronos vállalat számára fontos volt, hogy már idén részesei legyenek a város legnagyobb rendezvényének, bár csak néhány év múlva indul majd meg a termelés az itt felépítendő üzemekben.

A városhoz kötődő, az iparban vagy a szolgáltató szektorban már termelő multinacionális cégek társadalmi szerepvállalásként is értelmezett megjelenése a Virágkarneválon már hagyományosnak mondható: az autóipar számára kúpgörgős csapágyakat előállító FAG Magyarország Ipari Kft., az E.ON Hungária Zrt. vagy az idén 10 éves FÓRUM Debrecen Bevásárlóközpont évről-évre a virágkocsit indító cégek között van.

Az intenzíven fejlődő hazai turizmusból Debrecenben is egyre nagyobb bevételek származnak, ezért a város folyamatosan fejleszti az önkormányzati tulajdonban lévő Debreceni Gyógyfürdőt. Virágkompozíciójuk az idén 15 éves Aquaticum Debrecen Élményfürdőt ábrázolta.

A város régiós oktatási központ, melyet három virágkocsi is reprezentált a fesztiválon. A 2019 őszén megnyíló Debreceni Nemzetközi Iskola virágkocsija egy olyan oktatási innovációt jelentett meg, amelyben az élményalapú angol nyelvű oktatás az óvodától az érettségiig tart majd. A Debreceni Szakképzési Centrum többcélú köznevelési intézmény, ahol a közel 10.000 tanuló 18 szakmacsoporthoz tartozó szakképzésben vehet részt; virágkocsijuk a robotika világából vette a témáját. A Debreceni Egyetem Magyarország egyik legtöbb külföldi hallgatót oktató felsőoktatási intézménye: 109 ország több mint 5000 diákja nap mint nap hozzájárul nemcsak az egyetem, hanem Debrecen nemzetközi szerepének erősítéséhez is. Virágkocsijukon az egyetem napjaként számontartott hagyományos évindító stadionshow-t, a yoUday-t jelentették meg.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma „Vár a Családok éve!” nevet viselő kocsiján egy olyan vár volt látható, amelynek építőkockái a családokat, az erős, stabil alapokon álló, Magyarország kiemelten fontos alkotóelemeit jelképezték.

A felvonuláson a virágkocsik mellett az idei évben is számos hazai- és külföldi művészeti csoport teremtette meg a karneváli hangulatot. Az idei karneválra 3 kontinens 16 országból érkeztek csoportok, hogy bemutassák táncprodukcióikat: Szenegálból, Romániából, Oroszországból, Horvátországból, Törökországból, Olaszországból, Macedóniából, Portugáliából, Olaszországból, Csehországból, Szerbiából, Franciaországból, Bulgáriából, Németországból, Indonéziából, Ghánából, Nigériából, Ugandából. A külföldiek mellett 13 hazai

csoport és kísérő zenekaraik képviselték Debrecent, így például a Debreceni Népi Együttes, a Debreceni Ifjúsági Fúvószenekar és Majorette Együttes, a Fantasy Tánc- Show a Debrecen Big Band, a Valcer Táncstúdió, a Feeling Tánc és Mazsorett Egyesület vagy az R'n'B Dance Team.

Az öt kilométeres felvonulási útvonalon végighaladt az augusztus 18-i Galiba Fesztivál három nyertes kompozíciója, virágdíszes babakocsis felvonulók, valamint hetvennél is több oldtimer autó és közel 2000 kerékpáros is.

Díszvendégeink választják ki a nyertes művészeti csoportot, ezen túl azonban ők a Debreceni Virágkarnevál nagyköveteivé is válnak: jó hírért viszik a fesztiválnak. Az idei meghívottjaink voltak: Alexander Rybak hegedűművész, Apáti Bence táncművész, Böjte Csaba ferences rendi szerzetes, Göttlinger Dániel kerekesszékes vívó, Molnár Andrea táncművész, Müller Péter Sziámi előadóművész, Péter Bence zongoraművész, Dr. Simon Attila, a Herendi Porcelánmanufaktúra Rt. vezérigazgatója, Trokán Anna színésznő és Vidnyánszky Attila, a Nemzeti Színház főigazgatója.

A győztes virágkocsiról idén is a közönség dönthetett. A győztes kompozíció és a győztes csoport is a Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt. külön, az erre az alkalomra készített, virágkarneváli logóval díszített vázáját kapta ajándékba. A díjak a Karneválj műsor keretei között kerültek átadásra a Nagyerdei Stadionban.

A felvonulás után a Nagyerdei Szabadtéri Színpadon és a Békás-tó körül megrendezett Karneváli Fesztiva várta az érdeklődőket, ahol hazai és külföldi művészeti csoportok mutatkozhattak be már hosszabb műsoraikkal.

A huszadika este a nagyerdei Stadionban folytatódott, az esti aréna show immár ötödik alkalommal töltötte meg a stadiont húszezer nézővel. A magyar és a külföldi táncegyüttesek közös munkájának köszönhetően ismét egy színpompás összművészeti műsort mutathattunk be, melyben a fesztiválhangulatot 2.500 közreműködő keltette életre. A közönséget a Honeybeast zenekar rövid koncertje fogadta, akik megalapozták a fantasztikus hangulatot. A Karneválj idei sztárjai az Eurovíziós Dalfesztivál-A DAL 2018 országosan ismert művészei voltak: AWS, Ceasefire X, Dánielfy Gergő, Freddie, Ham Ko Ham, Horváth Tamás, Kállay-Saunders András, Odett, Parno Graszt, Sativus, Süle Zsolt, Szakcsi Lakatos Róbert, Kökény Attila, Szőke Nikoletta, YesYes. A külföldi és hazai táncosok mellett az ő előadásuk tette feledhetetlenné a stadioni színes kavalkádot.

A Karneválj után a Debreceni Egyetem főépülete előtti parkból fellőtt tűzijátékot élvezhette az ünneplő tömeg, majd pedig egy másfél órás Kökény Attila-koncert zárta a napot.

Az idei évben az augusztus 20-i felvonulás ráadásaként táncolt együtt a város augusztus 21-én az esti belvárosi karneváli felvonuláson, majd a Hooligans koncertje zárta az estét és a karneváli hetet.

A fesztivál eseményein kb. 136.000-en vettek részt. Összesen 25.846 belépőjegyet értékesítettünk a felvonulási útvonalon felállított lelátókra, a virágkocsi-kiállításra és a stadioni show műsorra. Az ingyenesen látogatható programok (Kossuth téri rendezvények 5 napon át, Kossuth téri épületvetítés 3 napon át, Nagyerdei park rendezvényei 8 napon át, augusztus 20-i karneváli felvonulás, tűzijáték és utcabál) becsült nézőszáma 110.000 fő.

A Virágkarneválon az idei évben is rengetegen dolgoztak, működtek közre. Közel 2.700 táncos és zenész, közel 2.300 ember (tervező, kivitelező, virágkötő, rendező, biztonsági őr, egészségügyi dolgozó, technikusok, tolmácsok, csoportkísérők, önkéntesek) vett részt a sikeres lebonyolításában.

Debreceni Őszi Fesztivál

A több mint 20 éves Debreceni Őszi Fesztivál az év jelentős kulturális rendezvénye, mely számos művészeti ágban kínál minőségi programokat, alkalmat adva helyi és országos jelentőségű évfordulóinkról való megemlékezések számára is. A Kölcsey Központban és a város más kulturális tereiben koncertek, kiállítások, színház- és táncművészeti előadások, gyermekprogramok, népművészeti rendezvények, az Apolló moziban tematikus filmnapok, közönségtalálkozók várják az érdeklődőket. A fesztivál programjaiban partnereink a város előadóművészeti együttesei is, így teremtve a legszínesebb őszi programkavalkádot. A Kiváló Művészeti Fesztivál címet elnyerő Debreceni Őszi Fesztiválon, november 7-16. között "Világ a Világ" címmel olyan kulturális élménycsomagot igyekeztünk összeállítani a Debrecenbe látogató turistáknak és az itt élőknek, amely Budapesttől kezdve Debrecenen keresztül egészen Jeruzsálemig szóló tematikából táplálkozott.

A Kossuth-díjas Berecz András ezúttal olyan énekeket és meséket mondott el, melyekben nemcsak a magyar, hanem hajdani és távoli közösségek is vallanak mesemondásról, a meséről, a szóról. Magyar huszár, kínai császár fattya, ír udvari bolond, görög vándor bőre alá bújva talán őt magát hallottuk sokezer éves mesterségén tűnődni.

Magyarország vezető improvizációs színháza, a nagy sikerű Rögvest- és Főhős-előadások után ismét Debrecenben járt. A Rendezők Viadala című előadásban a Momentánosok azt improvizálták, hogy filmrendezők. A nézők ötletei által is inspirált történetek újabb és újabb körökben bontakoztak ki, de a közönség minden kör után szavazott, hogy melyik történet folytatódjon és melyiknek mondjunk búcsút. Az utolsó szavazás után csak egyetlen film maradt, aminek így a végső, befejező nagyjelenetét is láthattuk.

Magyarországot már több éve ámulatban tartja a világhírű Yamato dobos társulat, két év után közkívánatra újra ellátogattak a Kölcsey Központba a Debreceni Őszi Fesztivál keretein belül. Egyedülálló előadásuk a japán kultúra legemblematikusabb hangszerét, a Taikót (japán dob) és annak mítoszát, kulturális jelentőségét ötvözi egy modern show látványelemeivel.

A zenei „világutazás” tovább folytatódott a Bihar&Bihor előadással, melyen a Nagyvárad Állami Filharmónia vendégjátékát hallhatta a közönség, mely bemutatta a „szomszéd vár” szimfonikus zenekarának méltán elismert színvonalát.

A komolyzene kedvelői az Állami Operaház előadásában, olasz nyelven hallhatták Puccini: Turandot koncertszerű előadását. Carlo Gozzi színműve a gyönyörű, rideg kínai hercegnőről sok művészt ihletett meg, többek közt Puccinit is, akinek utolsó és talán legcsodálatosabb operája a Turandot, melynek befejezését saját halála akadályozta meg.

A Budapesztől Jeruzsálemig koncerten megalakulásának 20 éves évfordulóját ünneplő Sabbathsong Klezmer Bandet hallhattuk a 100 Tagú Cigányzenekar 30 fős kamarazenekarával kiegészülve. A koncert során, a zene kíséretével egy nagy utazáson vehettünk részt: Budapestről indulva Románián és Ukrainán keresztül jutottunk el egészen Jeruzsálemig. A zenei utazás során felcsendültek többek között magyar zeneszerzők dalai, majd egy román órán, jiddis dalon és egy ukrán kolomeykén keresztül megérkeztünk Jeruzsálembe, így az út végét jól ismert izraeli dallamokkal zárta a zenekar. A ráadásban a méltán világhírű klezmer-musicalból, a Hegedűs a háztetőnből hallhattunk részleteket a két kitűnő zenekar egyedülálló feldolgozásában.

Pályafutása eddigi legkülönlegesebb zenei kalandjába vágott bele a Brains 2017-ben: szimfonikus zenekarral kiegészülve köszönthették őket Debrecenben. Az új műsor különleges elegye volt a Brains-koncertek fékezhetetlen energiájának és a kifinomult, leginkább a hollywoodi filmekre jellemző monumentális szimfonikus hangzásnak. A koncerten valamennyi közönség kedvenc Brains-dalt hallhattuk, csaknem ötven zenész előadásában.

November 10-én a környezetvédelmet, „zöld gondolkodást” hangsúlyozó eseményekkel gyermekbirodalommal alakult a Kölcsey Központ. A Hahó Együttes Földlakók koncertje mellett a Természetjáró, a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság, a Maminvent, a KreDenc-kuckó, a Túl az Óperencián, a Védőháló a Családokért, valamint fogyatékosügyben érintett civil szervezetek részvételével és közreműködésével ingyenes játékok, arcfestés és kézműves foglalkozás várta a gyermekeket. Az eseményhez a Magyar Református Szeretetszolgálat a Stichting Kinderen In Nood 200. kamionjáért szervezett hálaadó gyermeknapjával kapcsolódott, melynek keretén belül a nevelőszülői hálózat közel 300 gyermekét fogadtuk a Kölcsey Központban.

Nagy érdeklődés övezte a soproni dESZKa Társulat Varázsszavak című előadását. A társulatban középiskolások, egyetemisták, tanárok és a zsirai Fogyatékos Otthon KOMISZ színjátszós lakói játszanak. Nyugat-Magyarországon egyedülálló amatőr integrált színház, ahol együtt játszik ép és sérült ember. Legfőbb mottójuk: amatőr szinten, a legnagyobb színvonalon. A darab fiatalos, lendületes zenés kalandozás volt a Holt költők társasága című regény és az abból készült film alapján, a Kowalsky meg a Vega dalaival.

A Debreceni Őszi Fesztiválon jubileumi hangversennyel ünnepelte alapításának hetven éves évfordulóját a Debreceni Lyra Szimfonikus Zenekar. A zenekar a magyar zenei élet egyik különleges színtestje. A nagyrészt műkedvelő muzikusokból álló együttes 1948-ban alakult Tóth László karnagy vezetésével, aki több mint ötven éven át irányította munkájukat. A zenekar tagjai különböző foglalkozású lelkes amatőr muzikusok, zenét tanuló diákok és zenetanárok, akiket a közös muzikálás iránti szeretet kapcsol össze.

Az évfordulók mezsgyéjén tovább haladva, november 11-én, vasárnap az I. világháború lezárásának 100. évfordulóján a Debrecen Helyőrségi Zenekar, a Kodály Kórus Debrecen és a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kar Magánének Tanszékének hallgatói a zene nyelvén emlékeztek elesett hőseinkre a Szent Anna-székesegyházban: „Requiem aeternam dona eis Domine”.

A Tükör által homályosan... című kiállításunk szintén egy évfordulóhoz kapcsolódó esemény továbbgondolása. A 2017-es év egyik legjelentősebb hazai képzőművészeti eseménye volt a Tiszántúli Református Egyházkerület, a Magyar Művészeti Akadémia, Debrecen Önkormányzata és más szervezetek kezdeményezésére létrejött Reformáció-500 országos kortárs grafikai pályázat és tárlat. A közel négyszáz beérkezett pályaműből 88 alkotó 102 művét mutattuk be 2017 szeptemberében a Kölcsey Központban. Csomós Zoltán, Szepessy Béla és Toró József képzőművészek a zsűri nívódíjait, ennek nyomán pedig közös kiállítás lehetőségét nyerték el. A kiállítást az érdeklődők ingyenesen látogathatták.

Amerikai jazz örökzöldek, pop és latin slágereket hallhatott a közönség az Urbán-Révész Duo lemezbemutató koncertjén. Az esten az „I Know You Love Me” című albumról jól sikerült feldolgozásokban, izléses, kifinomult kivitelezésben soul és pop slágerek, klasszikus jazz standardek és latin kompozíciók csendültek fel. A választott 11 dal szerzői és előadói között olyan világsztárok bukkantak fel, mint Stevie Wonder, Aretha Franklin, Rachelle Ferrel vagy Chick Corea.

Az Orlai Produkciós Iroda kétszeres VIDOR-díjas sikervígjátéka közkívánatra volt látható az Őszi Fesztiválon! Daniel Glattauer osztrák szerző műve, a Párterápia házaspárjának életéből már rég eltűnt az első évek izgalma. Glattauer vígjátéka nagy emberismerettel és virtuozitással sodorta nézőjét a hősökkel együtt a jövő meglepetései felé. A darabot Balla Eszter, Mészáros Máté és Debreczeni Csaba játéka tette emlékezetessé.

Az Apolló moziban is egy valódi, őszi hangulatú programkavalkáddal vártuk a fesztiválra vágyó érdeklődőket. A két koncertfilm az A Night in Bohemia Queen live at Hammersmith 1975 és az Elvis Presley's '68 comeback special mellett élőben követhettük a Royal Opera House balettelőadását a Minkus: A bajadért. A Queen koncertfilmet Bohém Rapszódia címmel

Szirmai Gergő közönségtalálkozója követte. A fenti események mellett pedig a Koreai Filmfesztiválon négy kortárs filmet is megtekinthettek az érdeklődők.

A programkínálat kialakításakor törekedtünk arra, hogy a népszerűbb előadások mellett szóhoz juthassanak a kevesebb nézőt vonzó, ám nivós kísérleti műfajok is. A helyszín megválasztásánál fontos szempontként merült fel olyan kulturális, sőt vallási színterek használata, amelyek fontos pontjai a városnak, ám mégsem vetődik rájuk kiemelt figyelem a hétköznapiakban.

A fesztivál ideje alatt 5 helyszínen, összesen 27 alkalommal köszönthettük a közönséget, melyből 3 komoly-, 1 könnyűzenei, 5 jazz-program, 5 színházi előadás, 1 kiállítás, 1 népművészeti-folklor program, 8 filmvetítés, 1 gyermekprogram, 2 környezetvédelemmel kapcsolatos program. Az eseményeken 9.282 érdeklődő vett részt.

Debreceni Advent

Református és római katolikus püspökség, görögkatolikus érsekség helyszíne Debrecen, múltjában a kultúra nagy arányban egyházas kultúra volt. A debreceni polgárok számára az egyházi ünnepek megünneplésének helyszíne saját gyülekezetük, de a tapasztalat azt mutatja, hogy ezen túl szívesen fogadják, ha szabadtéri alkalmakon felekezettől függetlenül együtt ünnepelhetnek. A karácsonyvárás, az advent alkalmait 2011 óta a Debrecenben fellelhető felekezetek képviselőivel, egyházi és nem egyházi intézmények kórusaival, színművészekkel, a Debrecen Helyőrségi Zenekarral, zeneiskolásokkal, hagyományőrző néptáncosokkal együtt ünnepeltük, a gyertyagyújtások időpontjait 2018-ban is az egyházi alkalmakhoz igazítottuk.

A 2017-ben a Debreceni Advent szervezésében meghatározó változást jelentett, hogy a város (előző években Aranycsengő néven futó) karácsonyi vásárának szervezési feladatát a Közterület-felügyeletről cégünk átvette. A vásárszervezésben 2018-ban is a fő elv a minőség volt, a termékkínálatban pedig az összehangoltság.

2018. november 24-ével indult a vásár – a vásár kifutásának érdekében az egyházi adventi időszakot megelőző héten. Ekkortól használhatták a Debrecenben debütáló 45 méter átmérőjű óriáskereket. A volumenében kisebb, de a családok számára továbbra is vonzó attrakció a kisgyermekesek körében népszerű Vili-vonat volt. A 2016-os adventre készült jármű immár elengedhetetlen tartozéka a vásárnak, a visszajelzések arról erősítették meg bennünket, hogy érdemes volt ezzel a látványossággal kiegészíteni a családok kínálatunkat.

A vásárnyitás napján a Debrecen Dixieland Jazz Band zenélt, majd a Magyar Nagycirkusz-Circus America artistáinak felvonulásán ismerkedhettünk meg a közel 100 faházban megjelenő vásárolóval és portékáikkal. A Város Karácsonyfája melletti Adventi színpadon az első adventi vásárnapot megelőző napokban a Pálinka Republic lépett fel (december 1. szombat), az ezt követő hetekben pénteken és szombaton várták koncertek az érdeklődőket: Jazz Five -koncert (december 14.); Debrecen-Szabadságtelepi Református Egyházközség Kálvin János Vegyeskara (december 14.), Adysok karácsonyi összeállítása (december 14.), Hangácsi Márton-koncert (december 15.), Debreceni Deák Ferenc Tehetségfejlesztő Középiskolai Szakkollégium (december 19.), Katolikus Kórus és Búzavirág Népdalkör Székelyhídról (december 20.), az Új Remény Baptista Gyülekezet Zenekara (december 20.), Dimitrifjak azaz a létavértesi színjátszók játéka (december 21.), a Szabadkeresztény Gyülekezet zenekara (december 21.), Rocksuli Debrecen (december 22.), a M.É.Z Együttes koncertje (december 22.).

December 1-e volt a Régi Városháza adventi nyitónapja. Az Angyalliget Alapítvány jóvoltából autista fiatalok, megváltozott munkaképességűek keze munkáját dicsérő angyalok költöztek a Városháza belső udvarára, s ezzel maga a belső udvar is Angyalliget néven volt azonosítható. Az Angyalliget felé vezető úton a Városháza előtt álló két házikó, a Debreceni Mézeskalács Háza és a Debreceni Cukrárszok Háza édes meglepetésekkel várta a vásárolókat. A házikók

dekorálásában a Kós Károly Művészeti Szakközépiskola diákjai közreműködtek. A nyitó alkalmon az immáron 201 éves debreceni cukrászok összefogásának köszönhetően 201 méter kalácsot kínáltunk a résztvevő érdeklődőknek. Erre a napra a Radics család jóvoltából újra elkészült „Debrecen szíve” mézeskalácsból. Idén a Galiba Gyermekfesztivál csoportjainak karácsonyfái mellé Debrecen településrészeinek nagykarácsonyfái is beköltöztek az udvarba. A Kós Károly Szakközépiskola diákjainak munkáját dicséri az életnagyságú adventi kalendárium, mely ablakaiban az adventi időszakban a Continental felajánlásával apró meglepetések várták a Galibás gyermekcsoportokat.

December 2-án, a gyertyagyújtás meghitt alkalmait egy családi délelőtti gazdagította a Ringató Advent Debrecenben eseménnyel. Az Adventi Ringató interaktív gyermekkoncerttel várta a legkisebbeket. Az alkalmat a Sebő- együttes adventi koncertje követte. A délelőtti folyamán ingyenes adventi kézműves foglalkozások és játszóház várta a családokat.

Idén négy vasárnapon (december 2., 9., 16., 23.) a Kossuth téren ünnepi térjáték, karácsonyváró gondolatok, gyertyagyújtás és nagytemplomi adventi zenés áhítatok várták a közös ünneplésre vágyókat. A vasárnapok tematikáját a történelmi felekezetek lelkészeivel egyeztetve alakítottuk.

Az első adventi vasárnap évről évre a városi díszkivilágítás felkapcsolásának, a városi és egyházi vezetők köszöntésének és az ünnepi térjátéknak az alkalmát. A több ezres jelenlétnek megfelelően két irányba is biztosítottunk kivetítőt az érdeklődők számára, tapasztalatunk szerint virágkarneváli tömegek kíváncsiak az egyházi év ökumenikus nyitányára.

A tavalyi év meghatározó hangulatához visszatérve a hortobágyi és Hortobágy „mellyéki” pásztorokkal együtt indult a pásztorok karácsonyvárását megidéző énekes hagyományörző menet a Régi Városházától, és a pásztortüzzről vett lánggal gyújtotta meg Debrecen első adventi gyertyáját a legidősebb hortobágyi pásztor. A pásztorok már a délelőtti folyamán pásztoradventet tartottak a Kistemplomban. A Debreceni Református Kollégium Általános Iskolájának adventi istentiszteletét követően az ORT-IKI Báb- és Utcaszínház, a Kuckó Művészta, az Alföld Színpad, a Debreceni Népi Együttes és az Ady Endre Gimnázium diákjainak közreműködésével valósult meg az ünnepi gólyalábas térjáték, Papp László polgármester úr adventi gondolatai után a városi díszkivilágítás fényében hangzott el Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyés püspök, Kocsis Fülöp görögkatolikus érsek metropolita és Dr. Fekete Károly református püspök adventi üzenete.

December 5-én a Kossuth téri mikulásoszás a Holló Együttes koncertjével indult, majd több ezer gyermek várakozására megérkezett Joulupukki, az igazi finn Mikulás. Joulupukki nem érkezett üres puttonnyal, hiszen a Continental ajándékaként Kori-csúszka korcsolyapálya nyílt meg, melyen egészen január 6-ig csúszkálhattak a korizni vágyók. Immáron harmadik éve, hogy a Hajdú-Bihari Motorosok Egyesület szervezésében érkező Motoros Mikulások-programmal is összehangoljuk a kínálatunkat.

A Város Karácsonyfája körül – melynek díszait idén autista fiatalok készítették –, idén is kiállítottuk a szarvascsaládot az antik szánnal, a fából faragott betlehem pedig a Nagytemplom lépcsőjén kapott helyet. A vásár faházai közül egy házikóban december 6-áig a Mikulást leshették meg a gyerekek, majd a Mikulás-ház december 6. után „Add tovább!”-házikóként működött tovább. A Debreceni Karitatív Testület harmadik éve, megalakulása óta vállal részt a városi adventi programokban. A tagszervezetek együttműködése, összehangolt tevékenysége országosan is példaértékű. A Testület idén is összehangolt gyűjtést indított a fent említett „Add tovább!”-házikóban, a megnyitón közreműködött a Lautitia kóruscsalád és a Jazz Five. A Debreceni Karitatív Testület önkéntesei naponta várták a felajánlásokat: december 7. – Refomix Nonprofit Közhasznú Kft.; december 8. – Hajdúdorogi Főegyházmegye.; december 9. – Hajdúdorogi Főegyházmegye; december 10. – Forrás lelki Segítők Egyesülete; december 11. – Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület; december 12. – Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület; december 13. – Lelkierő Fialalon a Fialakért Egyesület; december 14. – Szent Anna Caritas Szervezet Nappali Intézménye;

december 15. – Lépéselőny Közhasznú Egyesület, Hajdúdorogi Főegyházmegye; december 16. – Debrecenimami, Hajdúdorogi Főegyházmegye; december 17. – Magyar Vöröskereszt Debrecen Területi Szervezete; december 18. hétfő –Lelkierő Fiatalon a Fiatalokért Egyesület; december 19. – Héra Családsegítő Szolgálat; december 20. – Debreceni Baptista Gyülekezet; december 21. – Magyar Református Szeretetszolgálat Közhasznú Alapítvány); december 22. – Magyar Református Szeretetszolgálat Közhasznú Alapítvány, december 23. – Bihari Állami Gondozottak Egyesülete.

A második adventi gyertyagyújtás hétvégéje – december 7–8–9. péntek–szombat– vasárnap – a XXVIII. Nemzetközi Betlehemes Találkozó jegyében telt. A betlehemes közösségek a Kárpát-medence minden szegletéből, Kárpátaljáról, Délvidékről, Felvidékről, Erdélyből és a Partiumból, valamint természetesen az anyaországból érkeztek Debrecenbe, hogy megosszák velünk a karácsonyi születés örömhírét. A betlehemes találkozók Debrecen közösségi művelődésében igen fontos szerepet töltenek be, hiszen a központi rendezvénnyel párhuzamosan több mint húsz debreceni külső helyszínen és néhány Debrecen környéki településen léptek fel a játszó, általuk évente közel 10 000 ember kerül közvetlen kapcsolatba e szakrális szokáshagyománnyal. Az Találkozó ünnepélyes megnyitója a Nagytemplom elé áthelyezett színpadon volt, népzenekarok koncertje zárta pénteken, majd szombat délután is a betlehemes csoportok bemutatkozását.

A második adventi gyertyagyújtás (december 9.) is a Régi Városházától indult, betlehemes játékot követően az ORT-IKI Báb- és Utcaszínház gólyalábas felvezetésével érkezett meg az ünneplő közösség a Kossuth térre. A Város részéről Komolay Szabolcs alpolgármester úr köszöntötte az ünneplőket, majd Asztalos Richárd evangélikus igazgató lelkész és Sipos Barnabás ortodox pap adventi gondolatai után a debreceni Szent Háromság Magyar Orthodox Templom kórusának énekére gyűjtötták meg közösen a második adventi gyertyát.

A szabadtéri programokkal párhuzamosan a Kölcsey Központ a beltéri adventi koncertek helyszíne volt: a Debrecen Helyőrségi Zenekar Adventissimo-koncertje (december 2.), a Lautitia kóruscsalád dupla adventi koncertje (december 16.), a Valcer Táncstúdió karácsonyi gálaműsora (december 22.) mellett a Budabest Bár születésnap nagykoncertjét, december 1-én, a Vackor karácsonya gyermek táncjátékot december 10-én, a Second Life, avagy kétéletem előadást december 11-én kínáltuk.

A tavalyi év sikeres estjei után folytattuk az Útjaink sorozatot, ahol az egyházi vezetők kötetlenebb alkalmon, útibeszámolóik során is találkoztak az érdeklődőkkel. December 7-én Merre tovább ifjúság? címmel hirdetett alkalmon Palánki Ferenc római katolikus megyéspüspök és Kocsis Fülöp görögkatolikus érsek-metropolita beszámolóját hallgathattuk meg a római ifjúsági szinódusról. December 10-én Adventi meditáció Taizé-énekekkel alkalmon vehettek részt az érdeklődők, melynek házigazdája a Szent László Domokos Plébánia Taizé-csoportja volt. December 18-án Kereszténység Dél-Koreában címmel hirdettünk pódiumbeszélgetést, mely alkalmon Dr. Fekete Károly református püspök, Vad Zsigmond református esperes és Dr. Kovács Ábrahám egyetemi docens beszélgetett Dr. Gonda László református lelkész, egyetemi docenssel.

Az Apolló moziban 2018-ban is Adventi filmes délutánokat szerveztünk. Az ingyenesség mellett a töltődés lehetősége jelentette ezeknek az alkalmaknak a sikerét. A vetítés után a házigazda gyülekezettel/gyülekezettekkel közös beszélgetésre is sor került. A házigazdaságot vállalta a Hajdúbagosi és a Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközség (Bosszúállók: Végtelen háború – december 1.), a Debreceni Evangélikus Egyházközség (A csillag-az első karácsony története – december 9.), valamint a Szent Anna Székesegyház és Főplébánia (Pál, Krisztus apostola– december 15.).

A tavalyi évhez hasonlóan 2018-ban is a Kölcsey Központ adott otthont a GYÉKÉNY elnevezésű kézműves találkozóknak és karácsonyi vásárnak december 16-án. A Kölcsey Központ körfolyosóján a Debreceni Művelődési Központ és a Főnix Rendezvényszervező közös szervezésében a vásár mellett programokkal is vártuk a családokat.

A harmadik adventi vasárnapon (december 16.) a Kuckó Művészanya és az Ort-Iki Báb-és Utcaszínház gólyalábasainak vezetésével érkezett az ünnepi menet a főtérre, Széles Diána alpolgármesteri köszöntőjét követően Püski Lajos református lelkipásztor és Tóth Sándor baptista lelkész adventi gondolatai hangzottak el, majd a Hollóének Hungarica Régizene Együttes és Guessous Majda Mária énekét követően az adventi koszorú harmadik gyertyáját is meggyújtották. Ezen a hétvégén az Angyalligetben kovácsok találkozóján vehettek részt az érdeklődők.

A negyedik adventi gyertyagyújtás alkalmát a szentestét megelőző vasárnapon tartottuk (december 23.). Az ünnepi gólyalábas térjátékban a háromkirályok imádását idézték meg az ORT-IKI és a Kuckó Művészanya tagjai, Barcsa Lajos alpolgármesteri köszöntője után Tóth László római katolikus plébános, Kapin István görögkatolikus parókus és Vad Zsigmond református esperes adventi gondolatai hangzottak el. Ez a nap volt a betlehemi láng osztásának is a napja, idén is a református cserkészek jóvoltából érkezhetett Debrecenbe a láng.

Ezeknek a templomfalakon kívüli, de egyházi karakterű rendezvényeknek a kulcsszava a rétegzettség. Szándék, hogy az éppen Debrecenben járó turista ugyanúgy rácsodálkozhasson, mint az ünnep mélyebb üzenetére fogékony debreceni polgár. 2018-ban (is) sokat dolgoztunk azért, hogy ez így legyen.

Boldog Új Évet, Debrecen!

A rendezvényen 21 óra és hajnali 2 óra között várták nagyszínpadi műsorok a Kossuth téren szilveszterezőket. A program közreműködői közül elsőként a RedProdukcó együttes, mint házigazda-zenekar lépett színpadra, majd 22.00-tól Danics Dóra szórakoztatta a főtérre kilátogatókat. Az újabb Redprodukció-blokk után éjfél előtt a megújult Fiesta zenekar adta elő legnagyobb slágereit. Éjfélkor, a visszaszámlálást követően megkondultak a Nagytemplom harangjai, és a Pendely Énekegyüttes énekesei a debreceniekkel közösen elénekelték a Himnusz. A Városháza előtt fellőtt tűzijátékot követően a Redprodukció zenekar gondoskodott az utcabál hangulatáról, az est ceremóniamestere Fazekas László volt.

A közönség ezúttal is nagy érdeklődéssel és szeretettel fogadta a programokat, a becsült látogatószám a szilveszteri koncerten 5.000 fő volt, míg a karácsony és szilveszter közötti időszakban az óriáskerékre és a korcsolyapályára összesen 9764 fő váltott jegyet.

NAGYRENDEZVÉNYEKEN KÍVÜLI PROGRAMOK

A.) évszakos programjaink:

	belépős	ingyenes	összes
<i>Debreceni Tél</i>	5.048	3.172	8.220
01.01.-01.06. óriáskerék	3.684		
01.13. Farsangnyitó Dalidó		1.000	
01.13. Alma együttes koncertje	654		
01.14. Vasárnapi muzsika		78	
02.09-02.11. Debreceni Maskarádé		2.000	
02.11. Vasárnapi muzsika		94	
02.22. Családi játszmák – Orlai Prod. Iroda előa.	710		
<i>Debreceni Tavasz</i>	1.817	3.200	5.017
03.11. Emeljünk magasba minél több gyereket!		700	
03.25. Dominica Palmarum – virágvasárnap		2.000	
05.27. gyereknap		500	
05.27. Halász Judit koncertje	1.817		

<i>Debreceni Nyár</i>	600	600
07.24. A Kodály Zoltán Ifjúsági Világzenekar hangv.	600	
<i>Debreceni Ősz</i>	1.290	1.290
09.23. Vasárnapi muzsika	88	
10.07. Vasárnapi muzsika	78	
10.20. Cívis Cuharé	1.000	
11.25. Vasárnapi muzsika	124	
összesen:	6.865	8.262
		15.127

2018-ban is a nagyrendezvényeken kívül szervezett programjainkat negyedéves ciklusokba csoportosítottuk. Hagyományaink, ünnepköreink általában évszakokhoz kötődnek, éppen ezért így világosabb egységbe rendeződtek a programjaink is. Az évszakai programjaink népszerűsítésére Debreceni Tél, Debreceni Tavasz, Debreceni Nyár és Debreceni Ősz néven önálló programfüzetet jelentetünk meg. Ennek köszönhetően gazdaságosabb a működésünk, hiszen a nagyrendezvényeink promócióját is segítik a kiadványok, ugyanakkor pedig az itt értékesített felületek bevételt hoznak.

B.) kiállítások a Kölcsey Központban:

A kiállításaink változatlanul igyekeznek a Kölcsey Központ presztízsének megfelelni, amelyek nem egy esetben kapcsolódnak a Kölcseyben zajló, adott esetben városi nagyrendezvényekhez.

Kiállítóhelyként a Kölcseyben alapvetően két hely jöhet szóba: a rangosabb, nagyobb biztonságot igénylő kiállítások céljára a Bényi Árpád-terem, valamint a földszinti – esetleg az emeleti – körfolyosó; az utóbbiak használata a rendezvénynapok Lycium Hotel rendezvényei miatt erősen korlátozott, illetve folyamatos egyeztetésre szorul, ez alól a Virágkarneváli Hét időszaka kivétel.

Túl a szakmai megítélésen és a közönségsikereken a Kölcsey 2018-as kiállításainak becsült látogatószáma kb. 28.000 fő volt, nagyságrendileg az előző éveknek megfelelő.

A jelenlegi reklámtevékenység és kiállítási marketing (meghívó, helyszíni megállítótábla, esetleg city-light) igen szerénynek tűnik a kiállítóhely népszerűsítésére. A kiállítások Kölcseybe betérő látogatói az egyéb rendezvényeinknek könnyen elérhető célközönsége is.

- kiállítások a Bényi Árpád – teremben:

2017.12.19. - 2018. 02.28.

„DE LELKEM ISTEN MEGNYITÁ” - A köztünk élő Arany János

A Déri Múzeum emlékkiállítása

„Tehetségem mindig előre tol, erényem hiánya mindig hátravet, s így lettem, mint munkáim nagyobb része, töredék.” (Arany János) A költőt ismerjük, de ismerjük-e az embert? Az Arany János emlékéhez kapcsolódó kiállítás arra igyekezett választ adni, hogy az alkotó milyen volt, mint családapa, barát, tanító, hivatalnok vagy akadémikus. Az interaktív és multimédiás kiállítás központi darabjai azok az eredeti Arany-kéziratok voltak, amelyeket a Magyar Nemzeti Múzeum és az Országos Széchényi Könyvtár bocsátott a kiállítás rendelkezésére. A kiállítás ideje alatt a regisztrált (elsősorban diák-) csoportok részére folyamatos tárlatvezetések, múzeumpedagógiai foglalkozások zajlottak, de pl. kizárólag e kiállítás kedvéért írt Lackfi János

költő új verseket, melyek nemcsak láthatók, de a költő előadásában január 23-án hallhatók is voltak. (3.800 látogató)

03.14.-04.08.

TAVALYI HAJTÁS- az előző évi Tavaszi Tárlat díjazottjainak kiállítása

A Debreceni Tavaszi Tárlat több mint negyedszázados sorozata az elmúlt évtől megújuló rendszerben zajlik: a festészet és a grafika/fotográfia kétévenkénti váltásban mutatkozik be, plasztikákat minden évben bemutatunk. A változás része, hogy a zsűri által díjazásra javasolt művészek kiállítási lehetőséget is kapjanak. A közös kiállításon lehetőség nyílik az alkotók tevékenységének mélyebb megismerésére.

2017 legjobbjai: Csernok Tibor szobrászművész, Lukács Gábor festőművész, Makoldi Sándor festőművész, Jászberényi-Szendőfi Éva képzőművész, Burai István festőművész, Gajdán Zsuzsa festőművész, Gonda Zoltán festőművész, Toró József festőművész. Sajnos Burai István és Makoldi Sándor esetében már lezárt életművekről kell beszélnünk. (1.500 látogató)

04.15.-05.13.

FRISS HAJTÁS – 27. Debreceni Tavaszi Tárlat

A Debreceni Tavaszi Fesztivál nyitóeseménye a Tavaszi Tárlat megnyitója és díjkiosztója volt. A sorozat az előző évektől megújuló rendszerben zajlik. Ennek egyik elemeként a Tavaszi Tárlat felvette a „Friss hajtás” előnevet, ám az érdemi változás lényege, hogy a festészet és a grafika/fotográfia kétévenkénti váltásban mutatkozik be (plasztikákat minden évben várunk), így műfajilag egységesebb és szélesebb merítésű kiállításra van lehetőség. Az igény változatlan: a megye vizuális művészetének legjavát szeretnénk reprezentálni. A kiállítás látványa és színvonala igazolta ezt a törekvést. Így tehát 2018-ben elsősorban klasszikus grafikai technikákkal készült alkotásokat vagy a grafikával rokonítható, annak kifejezési lehetőségeit szélesítő munkák érkeztek.

A tárlatra a megyében élő „hivatásos” képző-, ipar- és fotóművészek kaptak meghívást, emellett vártuk a képző-, fotó- és iparművészetet hivatásszerűen művelő alkotók, valamint a vizuális szakképzésben végzetek, illetve jelenlegi hallgatóik jelentkezését. A beadott művekből évről-évre változó összetételű ötfős szakmai zsűri válogatott, illetve tett javaslatot a díjazásra.

A kiírásra 68 alkotó 170 művet adott be, amiből szakértő zsűri válogatott és tett javaslatot a díjazásra, végül 68 alkotó 120 műve került bemutatásra. A zsűritagok Aknay János festőművész, Balogh Géza festő- és szobrászművész, Barabás Márton képzőművész, Máthé András fotóművész és Tamus István grafikusművész voltak.

Több díjfelajánlás történt, összesen kilenc, illetve a zsűri további egy nívódíjat ítelt oda. A fődíjat, az Emberi Erőforrások Minisztériumának díját Szilágyi Imre grafikusművész kapta. A kiállítást Kónya Ábel képzőművész rendezte. A kiállításához ez alkalommal megújult arculatú színes katalógus készült. A megnyitón a jelenlévőket Komolay Szabolcs, Debrecen Megyei Jogú Város alpolgármestere köszöntötte, a kiállítást Papp András író nyitotta meg; jelen volt Szedlacsek Emília, az Emberi Erőforrások Minisztériuma Községi Művelődési és Művészeti Főosztályának vezetője. Közreműködött: Erdős Fruzsina (ének) és Tóth Zsolt (ütőhangszerek, gitár) valamint a Sonoro Kvartett.

Dienes Gábor (1948-2010) Munkácsy-díjas, Erdemes Művész 70 éve, Szabó László (1943-1993) grafikusművész pedig 75 éve született Debrecenben, a Tavaszi Tárlat keretében néhány alkotásukkal megidéztük művészetüket. A kiállításon ezúttal is tisztelegtünk az előző

Tavaszi Tárlat óta elhunyt helyi hivatásos alkotók - Burai István, Makoldi Sándor és Sipos Zsófia - emléke előtt. (2.000 látogató)

05.17.-06.12.

A Nemzetközi Fazekas Fesztivál pályaművei és díjazott alkotásai

A Hajdú-Bihar Megyei Népművészeti Egyesület kiemelt rendezvényeként szervezi a kétévente sorra kerülő, idén tizedik Nemzetközi Fazekas Fesztivált Debrecen belvárosában. A fesztiválhoz országos meghirdetésű fazekas pályázat, szakmai konferencia, valamint két és fél napos kézműves vásár tartozik.

A kézműves pályázat témái: az alföldi fazekas hagyományok öröksége; a zilahi vizeskorsók, mázas edények. A pályaművekből és a díjazott munkákból álló kiállítás május 17. és június 12. között volt látható a Kölcsey Központ nyitvatartási idejében. (700 látogató)

06.15.-06.24.

VIZSGAREMEK 2018 - a Kós Károly Művészeti Szakgimnázium kiállítása

„Az én munkámat folytatják ők és az én életem örökkévaló lesz bennük.” Kós Károly. A több mint 30 éve működő műhely pedagógiai programjából: „A diákok nem pusztán manuális készségeket, munkafolyamatokat, praktikus szakmai ismereteket sajátítanak el, hanem a hagyományokra, a népművészet szellemére támaszkodva megismerkednek a kézművesség legkülönbözőbb formáit megteremtő népi műveltség teljességével.”

Június 24-én, szombaton este a Múzeumok Éjszakája programjainak részeként az iskola diákjai és tanárai bemutatókkal, vetítésekkel zárták a kiállítást. (700 látogató)

06.29.-07.29.

VÁSZONRA ÖRÖKÍTVE A SÍK VILÁGA - a 90 éve indult Hortobágyi Művésztelep kiállítása

A XX. század elején a nagybányaiak, később a vásárhelyiek, mindenekelőtt Tornyai és Koszta nyomdokaiban három művész Boromisza Tibor, Káplár Miklós és Maghy Zoltán 1928-ban Hortobágyi Kolónia néven megalapította az első hortobágyi plein air csoportosulást. Mindhárman az alföldi festészet megkerülhetetlen alakjai. Hosszú szünet után az 1970-es években folytatódott a pusztában való festés Égerházi Imre festőművész vezetése alatt Hortobágyi Alkotótábor néven. Bár Maghy Zoltán személyében ott volt a folytonosság, 1981-ben a tábor ismét megújult, ekkor Sipos Zsófia, Madarász Gyula és Tar Zoltán is csatlakoztak a „pusztázáshoz”, a tábor pedig Hortobágyi Nemzetközi Művésztelep néven folytatódott, majd 2012-től Hortobágyi Káplár Miklós Nemzetközi Művésztelep néven. Így nőtte ki magát közel egy évszázad alatt az alapító atyák által egykor létrehozott Hortobágyi Kolónia. A mindenkor alkotóközösség a három alapító művész utódjának, szellemiségük folytatójának tekinti magát.

A közel 100 műalkotás – festmények, grafikák, fotók, plasztikák – alkotói között Boromisza, Káplár Miklós és Maghy Zoltán mellett az elmúlt évtizedek alatt a művésztelepen megfordult több száz alkotó közül a legjelentősebb hazai és külföldi művészek szerepeltek.

A tárlat kapcsolódott a Bartók Béla Nemzetközi Kórusverseny és Folklórfesztivál, valamint a Hortobágyi Lovasnapok programjaihoz. (2.000 látogató)

07.31.-09.02.

VIRÁGOK KER(E)TBEN – Istók Bernadett festőművész édenkertje

A kiállítás tematikájánál, jellegénél fogva közvetlenül kapcsolódott a Debreceni Virágkarnevál programjaihoz. Istók Bernadett szentendrei festőművész édenkertjébe belefeledkezve, a látogatót megéri valamilyen ősi, mély érzés. Nehezen kategorizálható, nem absztrakt, mégis az, nem realista, mégis az, nem csendélet, nem hagyományos tájfestészet... A szakrális kert nála békés, csendes, az újra megtalált egyensúly kertje.

A festett virágok édenkertjét Szántó Piroska nagy méretű gobelinje és a művészettörténetet formáló Szombathelyi Képtár nemzetközi textil-gyűjteményéből összeállított tematikus zászló és minitextil válogatás egészítette ki. (1.700 látogató)

09.09.-10.07.

ÉLETEM MEZSGYÉJÉN - Gonda Zoltán festőművész 75 éves jubileumi kiállítása

Gonda Zoltán festőművész 1943-ban született. Általános és középiskoláit Debrecenben végezte, bölcsész diplomát Budapesten szerzett. Festőként indult, 1965-től egyéni és csoportos kiállításokon mutatta be műveit, majd mintegy két évtizeden keresztül csak a grafikát művelte. Számátalan hazai folyóiratban, napilapban jelentek meg alkotásai. Családi okok miatt hét évnyi hallgatás következett, majd újra ecsetet vett a kezébe, és a grafikai kifejezésben is a megújulást kereste. Művészete kellően tág teret ad a nézőnek az önismerethez, annak elmélyítéséhez. (800 látogató)

10.18.-11.11.

A HETEDIK HARSONASZÓ – KAPCSOLÓDÁSOK A BIBLIÁHOZ - Neuberger István festőművész kiállítása

A múlt év egyik legjelentősebb hazai képzőművészeti eseménye volt a Tiszántúli Református Egyházkerület, a Magyar Művészeti Akadémia, Debrecen Önkormányzata és más szervezetek kezdeményezésére létrejött Reformáció-500 országos kortárs grafikai pályázat és tárlat 2017 szeptemberében. A pályázaton Neuberger István a Tiszántúli Református Egyházkerület Elnöksége díját nyerte el.

Neuberger István 1953-ban született Tatán, a tatabányai Képzőművészeti Szabadiskolában kezdett rajzolni. A Képzőművészeti Főiskolán 1979-ben diplomázott festő szakon, 1985-től különböző művészeti szabadiskolák művésztanára.

Az ezen tárlatra válogatott alkotásai a bibliai írásokhoz kapcsolódnak. Egyéb témái mellett már kora ifjúsága óta sajátos módon jeleníti meg, forgatja magában az Isten világát. A művészetére általában jellemző sajátos realizmust használó groteszk képi világa ebben a tárgyban is a mindennapokból táplálkozik, az élet dolgaira reflektál. A kiállítással a Magyar Festészet Napja eseményeihez is csatlakoztunk: október 18. Szent Lukács, a festők védőszentjének napja. (1.000 látogató)

11.15.-12.09.

TÜKÖR ÁLTAL HOMÁLYOSAN - Csomós Zoltán, Szepessy Béla és Toró József közös kiállítása

A 2017 szeptemberi Reformáció-500 országos kortárs grafikai pályázaton Csomós Zoltán, Szepessy Béla és Toró József képzőművészek a szakértő zsűri egy-egy nívódíját nyerték el, így közös kiállításon mutatkozhattak be.

Csomós Zoltán 1994-ben diplomázott a Magyar Képzőművészeti Főiskolán, tagja a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének és a Magyar Grafikusművészek Szövetségének, valamint a Kazinczy Társaságnak. 1990 óta rendszeresen állít ki hazai és nemzetközi grafikai kiállításokon. Rajzai, metszetei rendszeresen megjelennek a Hitel, a Lyukasóra, a Magyar Napló című irodalmi és művészeti folyóiratokban és az Élet és Irodalomban, könyvillusztrációkat is készít.

Szepessy Béla a Magyar Képzőművészeti Főiskolán 1993-ban diplomázott. 1990-ben tagja lett a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának, 1991-ben a Magyar Köztársaság Művészeti Alapjának, 1992-ben pedig felvették a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségébe. Tagja a Magyar Grafikusművészek Szövetségének, a Pedagógusképző Főiskolák Vizuális Nevelési Kollégiumának, a Magyar Rektori Konferencia Pedagógusképző, valamint a Művészképző Szakbizottságának.

Toró József tanulmányait a Nagyvárad Művészeti Líceumban kezdte meg, 1990-ben alapító tagja volt a Tibor Ernő Galériának, amelynek több éven át művészeti vezetője is volt. 2000-ben nyert felvételt a nagyvárad és kolozsvári Művészeti Egyetem festészeti szakára (időközben családjával együtt Magyarországra költözött) 2004-ben kapta meg diplomáját. 2006 óta a debreceni Kós Károly Művészeti Szakközépiskola művésztanára. Kós Károly falujában, a kalotaszegi Sztánán vezet alkotótábort.

A kiállítás az Őszi Fesztivál eseményeihez kapcsolódott (1.000 látogató)

12.11.-12.31.

ATLANTISZ - Apáti-Tóth Sándor fotóművész kiállítása

Az Adventhez és Karácsonyhoz kapcsolódó kiállítás kapcsán az alkotó így vall: „Hatalmas, őszinte hittel indultam fotográfusi pályámon; láttam a világ tisztátalanságát, az emberek gyalogságát és ostobaságát, s meg akartam változtatni őket. Ideáimat fel nem adva utam későbbi szakaszaiban beértem azzal, hogy képeimet felmutatva megadjam azok nézőinek a töprengés lehetőségét. Atlantisz. Elsüllyedt, mesés, kincses világ. (...) Valamikor mindannyiunknak el kell hagyni Atlantiszt. Amíg lehet, gyönyörködjünk abban, hogy bent vagyunk.”

Apáti-Tóth Sándor Cegléden született 1948-ban. Fotográfusok, képek között nőtt föl, családi mintát követve kezdett fényképezni – hatéves korában. Munkáival először tizenhárom éves korában szerepelt országos kiállításon. Alig lett nagykorú, s már Tokió, Brüsszel, Párizs, Bordeaux, London kiállítótermeiben kerültek falra képei. Mintegy tízezer képe jelent meg nyomtatásban. Képeit ciklusokba szervezve mutatja be, több mint nyolcvan önálló kiállítást rendeztek munkáiból. Hatvanadik születésnapján a Magyar Nemzeti Galériában közel kétszáz képből álló önálló tárlata nyílt. Fotóművészeti munkájáért 2018-ban a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetésben részesült. (800 látogató)

- kiállítások a körfolyosón

06.14.-07.22.

36. MAGYAR SAJTÓFOTÓ KIÁLLÍTÁS

A 2017. év legjobb magyar sajtófotói a Kölcsey Központban június 14. és július 22. között voltak láthatók Budapest után ismét Debrecenben először. A Magyar Újságírók Országos Szövetsége által kiírt Magyar Sajtófotó Pályázat és Kiállítás több mint harminc éve a fotóriporter szakma legnagyobb hazai seregszemléje. Az elektronikus lebonyolítási módszer biztosítja a pályázók anonimitását. A nyílt pályázatra amatőr és hivatásos fotográfusok egyaránt beküldhetik képeiket. A pályázatra beérkező pályaműveket évről évre tekintélyes magyar és

külföldi szakemberekből álló zsűri bírálja el. A zsűrizés hagyományosan nyilvános, az interneten és a helyszínen egyaránt követhető. A díjazott képekből, illetve a kiállítás rendezője által a pályázatra beérkezett egyéb fotókból összeállított kiállítás minden évben sok látogatót vonzó, magas presztízssű szakmai esemény.

„... nagyon nagy az anyag. (...) egészen bizonyos, hogy négyszázat meghaladó számú kép látható a falakon. Így felmerülhet a kérdés: lehet, hogy sok a kép? Csakhogy ezek a képek elsősorban nem műalkotások, hanem a hétköznapi valóság megörökített darabjai, pillanatai. Nagy részüket mi magunk is láthattuk már... Egy-egy szelet a valóságból....” - írta Szigeti Tamás fotóriporter, a kiállítás kurátora.

A Kölcsey kiállításai sorában ez az egyik legnépszerűbb rendezvény, sok visszatérő látogatóval. A közönség ezúttal is érdeklődéssel fogadta a kiállítást: a becsült látogatószám összesen kb. 2.500 fő.

08.14.-08.23.

MÁTYÁS KIRÁLY RÓZSÁT NYITÓ OSTORNYELE - gyermekrajz pályázat alkotásai

2018 Mátyás király-emlékév, királlyá választásának 560. évfordulóját ünnepeltük. A néphagyomány számos Mátyás-mondát megőrzött, s pont a királlyá választáshoz kötődik a „legvirágzóbb” történet, mely szerint a felröpített királyi korona háromszor is Mátyás fejébe hullott, s ezzel egy időben a földbe szúrt ostornyele is virágot hajtott.

A gyermekrajzpályázat eredményhirdetésére Kóka Rozália mesemondó a Virágkarneváli Hét részeként megrendezett előadása alkalmával zajlott a Bényi Árpád-teremben. (2.000 látogató)

08.14.-08.26.

A HORTOBÁGY MADARAI - Tóth Csaba fotográfus képei

Dr. Tóth Csaba ars poétikája: „Észrevenni a szokatlant, megörökíteni a megismételhetetlent és vigyázni a rendre.” Prof. Dr. Tóth Csaba egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Debreceni Egyetem Urológiai Tanszékén Professzor Emeritusz. Töretlen aktivitással végzi gyógyító-oktató-tudományos munkásságát. Könyveiben, közleményeiben és előadásaiban saját készítésű fotóival teszi szemléletessé mondanivalóját. Szakmai tevékenységéért számos kitüntetésben részesült, melyek közül a legkiemelkedőbb 2009-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztje, 2014-ben Debrecen városa egészségügyi Hatvani István - díja.

Képei öt albumban, több folyóiratban és naptárban jelentek meg. A Kölcsey Központban zajlott tárlata az 50. önálló kiállítása volt. Csoportos kiállításon 27 városban szerepeltek képei, többek között Barcelonában, Madridban, Pozsonyban, Budapesten, Debrecenben. Fotótevékenységéért 2011-ben Holló László - díjjal tüntették ki, 2013-ban a Debreceni Egyetem Agrártudományi Centrum Emlékérmét kapta meg. (3.000 látogató)

08.14.-08.26.

NAGYVÁRAD TESTVÉRVÁROSAIBAN ÉLŐ FOTÓMŰVÉSZEK KIÁLLÍTÁSA

A nagyvárad színhelyű „Euro Foto Art” Nemzetközi Egyesület, a Debreceni Fotóklub és az „Kolumb” Fotóklub Ivano (UA) alkotóinak képeiből összeállított válogatást Tóth István AFIAP fotóművész, a nagyvárad egyesület elnöke készítette. A tárlat a Debreceni Virágkarnevál részeként a Szent László Év keretében Nagyvárad Önkormányzata támogatásával valósult meg. (1.500 látogató)

08.16.-08.20.

SZOMJAZÓMŰVÉSZEK - Kaktusztok és pozsgások kiállítása és vására

Ezek a növények évmilliók alkalmazkodóképességének csodái! Különösen praktikus szobanövények, mivel csak kevés gondoskodást igényelnek. A dekoratív kaktusztok és pozsgások bármely otthon tökéletes díszévé válhatnak! Pozsgásnak (szukkulensnek) nevezik azokat a növényeket, amelyek tartósan aszályos vidéken élnek, és ha vízhez jutnak, nyálkaanyagaik segítségével sokat vesznek fel belőle és azt lassan, hosszú idő alatt használják fel. Két csoportjuk van: a levélszukkulensek, (pl. kövirózsa) és a szárszukkulensek, mint a kaktusztok. Utóbbiak Amerikában őshonosak, sziklás, homokos sivatagban vagy magas hegyeken élnek.

A Magyar Kaktusz És Pozsgás Társaság által szervezett kiállítás a Virágkarneválok kezdeti éveitől jelen van a rendezvényen. (3.000 látogató)

Bényi Árpád-terem: 16.000 fő
körfolyosó: 12.000 fő
ÖSSZESEN: 28.000 fő

Az Apolló mozi szakmai értékelése

2018. évi látogatószámok	ingyenes	belépős	összesen
mozielőadások		81.307	81.307

Az Apolló mozi a 2018-as évben minimális növekedést produkált nézőszámában: a 2017-es év 80.060 fizető nézőjével szemben 2018-ban 81.307 fizető nézőt fogadott a mozi. 2017-ben a mozi a felújítások miatt több, mint egy hónapig zárva volt. Az ehhez képest minimális nézőszám-emelkedés azzal indokolható, hogy az év első felében rendkívül gyenge volt a forgalmazók által megjelentetett filmek kínálata. Az év második felében a filmszínház kiváló számokat produkált, jóval túllicitálva az első felévet, így örülni lehet ennek az eredménynek is, ugyanakkor az év eleji jegyáremelés a bevételeket jelentősen növelte.

Célunk változatlanul az évi 100.000 néző elérése, ez volt már a megelőző években is, és reméljük, hogy egy kedvező filmkínálattal ezt képesek leszünk elérni az elkövetkező években, kitartó munkával. Nagyon kíváncsiak vagyunk rá, hogy az idén, 2019-ben bevezetett online jegyértékesítés milyen növekedést generálhat, az alapvető kényelmi szempontok mellett.

Szakmai programokból tavaly sem volt hiány a moziban. Február elején újra sikeresen megrendeztük a Magyar Filmszüretet, melynek keretében levetítettük az összes 2017-ben moziba került hazai alkotást, néhány premierfilmmel és csemegével kiegészítve. Vendégeink voltak: Cséke Zsolt rendező, Simonyi Balázs rendező, Török Ferenc rendező, Rohonyi Gábor és M. Kiss Csaba rendezők, Madarász Isti rendező, Pólik József rendező, Gelányi Imre színész, Dr. Cake-Baly Marcelo és Máhr Ágnes színészek, Jéger Zsombor színész, Kostyál Márk rendező, Dobra Mara és Mészáros András színészek.

Szintén február hónapban vendégeink voltak a Hentes, a Kurva és a Félszemű című film alkotói premiervetítésen, Szász János rendező, Gryllus Dorka és Hegedűs D. Géza színészek.

Áprilisban Sándor Pál rendezőt láttuk vendégül a Vándorszínészek című film premiervetítésén. Szintén ebben a hónapban ismét bekapcsolódtunk a Francia Filmtavaszbba, amely egy

országos kezdeményezés volt a tavalyi évben is. Áprilisban érkezett hozzánk Bogdán Árpád filmrendező is a Genezis című film premiervetítésén.

Májusban Kenyeres Bálint rendezőt láttuk vendégül a Legjobb úton című mozifilmjével.

A nyári szünetet leszámítva egész évben üzemeltettük két filmklubunkat: a Debrecen 2023 Filmklubot és az Apolló-BIKSZ Filmklubot. Utóbbit a Debreceni Egyetemmel és a Bán Imre Kultúratudományi Szakkollégiummal közösen szervezzük, amelynek keretén belül a világ minden tájáról származó filmcsemegéket igyekszünk bemutatni. A filmklub állandó előadója, Váró Kata Anna filmesztéta, egyetemi oktató.

Szintén egész évben tartott a sikeres Royal Opera House közvetítés-sorozatunk: továbbra is élőben jelentkeztünk Londonból, a kultúra ünnepeit szentélyéből, ahol a legmagasabb szintű opera- és balett előadások várják a nézőket, az élő közvetítéseknek hála pedig az Apolló mozi vendégeit is.

Szeptemberben a Kölcsey Központba áttelepülve fogadtuk Nemes Jeles László rendezőt új filmjével, a Napszálltával, ahol Magyarország legnagyobb mozi-vetítését tartottuk. Több, mint 1050 néző (1001 fizető) tekintette meg egy teremben a filmet a Kölcsey Központ nagytermében, és lehetett részese a beszélgetésnek az Oscar-díjas rendezővel.

Október hónapban a Nagypál Orsi által rendezett Nyitva című film díszelőadását tartottuk meg az Apolló moziban.

Decemberben ismét megrendeztük jótékonyági filméjszakánkat a Debreceni Egyetemmel közösen, ahol több százezer forintot sikerült összegyűjteni a Remény a Leukémiás Gyermekekért Alapítvány részére.

Rendszeresen bérelt nálunk termet rendezvényeihez a Koreai Kulturális Intézet, a Német Kulturális Fórum, és többek között több ízben az NI Hungary Kft. is nálunk moiztatta meg dolgozóit. Ennek okán a terembérleti bevételünk is jelentősen növekedett a megelőző évhez képest.

A VisitDebrecen divízió szakmai értékelése

A 2018-es év alapcélkitűzése volt, hogy az új szervezet, teljes mértékben átvéve a Debrecen és Hortobágy Turizmusáért Egyesület által korábban végzett feladatokat, a városba látogató turisták és a helyi lakosság számára olyan minőségi információszolgáltatást nyújtson, amely méltó egy dinamikusan fejlődő, prosperáló és a turisták számában két számjegyű növekedést mutató modern európai városhoz.

A 2018-as év humán erőforrás- és működési költségei nagyrészt ennek a célnak a megvalósulását segítették. A Karakter kávézóban megnyílt VisitDebrecen információs pont az egyetlen városi hivatalos turisztikai szolgáltatást nyújtó irodája, ahol a városi rendezvényekre történő jegyértékesítés mellett, a DEBRECEN városmárka arculatát hordozó egyedi ajándéktárgyak értékesítése is történt.

A teljeskörű turista-információszolgáltatás biztosításának céljából a divízió megállapodást kötött a legnagyobb vidéki turista információs kiadvány, a Hello Tourist kiadójával, így a korábban évi megjelenésű városi hivatalos idegenforgalmi kiadvány helyett 2018-ban 5 szezonális kiadásban jelentek meg a Főnix Rendezvényszervező programajánlói és a város turisztikai marketing célú hirdetéseit 7 különböző nyelven: magyarul, angolul, németül, oroszul, románul, lengyelül és szlovák nyelven.

A statikus kiadványokon túl, napi frissítésű online információs felületeket is gondozott a divízió, így egyrészt a debrecen.hu/turista oldal napi frissítését, másrészt a VisitDebrecen

információsponthon található digitális kijelző tartalommal való frissítését, valamint a 2018-as évben beszerzett és telepített kültéri digitális információs kijelzők (DIK terminálok) tartalommal való frissítését végeztük.

Annak érdekében, hogy a város turistainformációkkal való ellátottságát ne csak minőségben, hanem mennyiségi lefedettségben is növelni tudjuk, Debreceni Programok néven mobil-applikációt fejlesztettünk le és indítottunk el, mely mind Android, mind pedig iOS platformon letölthető angol és magyar nyelven.

A 2018-as év kommunikációs célkitűzése volt, hogy Debrecen, mint a legattraktívabb szabadidős célú, hétvégi desztinációt pozicionáljuk a belföldi fiatal párok és különösen a kisgyermekes családok körében. Mint arra a 2017-es szezon elején készített reprezentatív online felmérés is rámutatott, a városnak jelentős elmaradása volt saját értéküzeneteinek közvetítésében e célcsoport felé. A 2018 év elején azonos mintán megismételt kutatásunk visszaigazolta, hogy jelentős elmozdulás történt a Debrecen turisztikai márka ismertsége és a márkához tartozó percepciók megítélésében és egy olyan erős desztináció-brand alapjait sikerült kiépítenünk, amely hosszútávon megalapozhatja a város idegenforgalmának fejlődését.

Kölcsey Központ értékesítésének szakmai értékelése

A Kölcsey Központ rendezvényhelyszíneinek bérbeadásából származó bevételeket, illetve az ehhez a tevékenységhez kapcsolódó költségeket továbbra is a Debreceni Gyógyfürdő Kft.-vel fennálló bérleti szerződés által felhasználásra meghatározott 100 rendezvénynappal való gazdálkodás határozza meg.

Annak ellenére, hogy a Kodály Filharmonia koncertjeinek is a Kölcsey Központ ad otthont, illetve más bérlők is egyre nagyobb számban formálnak igényt az egyes rendezvénytermekre, az üzleti terv összeállításakor úgy tűnt, hogy a társaságunk rendelkezésére álló 100 napos keret elegendő lesz a saját szervezésű és a befogadott rendezvények megvalósítására. Kerettúllépés esetén a többletfelhasználásnak megfelelően az adott helyszínek hasznosításáért bérleti díjat vagyunk kötelesek fizetni a Debreceni Gyógyfürdő Kft.-nek, azonban a fenti okból eredően a 2018. évi üzleti tervben kereten felüli napokra eső bérleti díj kiadással nem számoltunk. Többek között a vártnál is nagyobb bérlői érdeklődésnek tudható be (a tervezett 46 helyett 53 alkalommal adtuk bérbe a Kölcsey Központ valamely rendezvénytermét), hogy végül 5 nappal léptük túl az említett keretet. Ennek ellenére a megnövekedett bérlői igényből következően a bérleti díjból származó bevétel olyan mértékben haladta meg a kiadásokat, hogy a tervezett egyenleget lényegesen túlteljesítettük. A hatást erősítette, hogy a Nagyerdei Szabadtéri Játékok programjai számára a tervezettől is kevesebb esetben tartottuk fent a Kölcsey Központ Nagytermét esőhelyszínként. Ennek az optimalizálásnak köszönhetően a saját szervezésű rendezvények megszervezésére vonatkozó felhasználásunk csökkent, így lehetőségünk nyílt úgy szert tenni több bérleti díjból származó bevételre, hogy közben a bérbeadás nem okozott további kerettúllépést az igényelt napok tekintetében.

III. Létesítményüzemeltetés

A társaságunk által üzemeltetett ingatlanok:

- ❖ Kölcsey Központ
- ❖ Apolló mozi
- ❖ Szabadtéri Színpad

A Kölcsey Központ illetve a Nagyerdei Szabadtéri Színpad Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata -, míg az Apolló mozi a Cívis Ház Zrt. tulajdonát képezi. A Hunyadi u. 1-3. sz. alatt található Kölcsey Központ 11954,98 m² épületegyütteséből 5599,78 m² alapterületű helyiségeket, valamint a Nagyerdei Szabadtéri Színpadot DMJV Önkormányzatának Közgyűlése 133/2014. (VI.26.) illetve 94/2014 (V.29.) határozatai alapján közfeladat - kulturális szolgáltatás – (a helyi közművelődési tevékenység támogatása) ellátása céljából ingyenes hasznosítással ad bérbe a tulajdonos. Ingyenes hasznosítás esetén bérleti díjat nem kell fizetni, csak a törvény által előírt Áfa-t.

Debrecen Megyei Önkormányzat által 2018. a társaság részére térítés nélkül nyújtott szolgáltatás	
ingatlan	összesen (Ft)
Kölcsey Központ	58 647 949
Nagyerdei Szabadtéri Színpad	8 241 215

A Kölcsey Központ ingyenes hasznosítással nem érintett összesen 6355,2 m² alapterületű helyiségeit valamint az Apolló mozit határozatlan idejű bérleti szerződés alapján, bérleti díj megfizetése ellenében üzemelteti társaságunk.

A Főnix Rendezvényszervező Közhasznú Nonprofit Kft. által üzemeltetett ingatlanokért megfizetett bérleti díj 2018. évben	
ingatlan	összesen (Ft)
Kölcsey Központ	126 968 856
Apolló mozi	8 241 215

A társaságunk által üzemeltetett ingatlanokat tartósan illetve eseti jelleggel is bérbe adjuk. A bérbeadás minden esetben írásban kötött szerződés alapján történik. Határozatlan időre szóló megállapodás mellett a Debreceni Gyógyfürdő Kft. a MICE szegmens keretein belül hasznosítja a Kölcsey Központot. Az ebből befolyó bevételünk jól tervezhető.

Esetenként az ingatlanjainkat használó külső partnerekkel a tulajdonos Önkormányzattól polgármesteri ellenjegyzés mellett érkezett határozat alapján kötünk szerződéseket. Ezekben az esetekben a bérleti díjat nem, csak a törvény által előírt Áfa-t fizeti meg.

A Főnix Rendezvényszervező Közhasznú Nonprofit Kft. által 2018. évben térítés nélkül nyújtott szolgáltatások	
ügyfél	összesen (Ft)
Tiszántúli Református Egyházkerület	490 000
Jógaival az Egészségért Debrecen Egyesület	625 400

IV. Összegzés

A mérleg fordulónapján fennálló 37.373 ezer forintos vevő követelésünkből 31.590 ezer forint a mérlegkészítés időpontjáig számlánkra beérkezett.

A mérlegfordulónapján fennálló 88.868 ezer forintos szállítói tartozásunk 100 % -ban megfizetésre került.

A 2018. évi üzleti tervünk adózott eredménye – 163 462 ezer forint , ehhez képest a tényleges eredményünk – 37 797 ezer Ft lett.

V. Egyéb adatok

A Főnix Rendezvényszervező Közhasznú Nonprofit Kft. létszáma évről évre folyamatosan nő. 2017. évben a foglalkoztatottak száma 67 fő, 2018. évben 71 fő. A létszámnövekedést az évről évre bővülő feladatok ellátása indokolja. Főállású munkavállalóink mellett közfoglalkoztatottak illetve önkéntesen segítik munkánkat, a közérdekű önkéntes törvényről szóló törvény előírásainak megfelelően.

Az üzemszerű működéshez elengedhetetlen takarítási, karbantartási feladatokat tekintettel az ellátandó feladatok volumenére és a megfelelő szakértelemre szakember hiánya miatt külső vállalkozásokkal végeztetjük el.

Társaságunk kutatással és kísérleti fejlesztéssel nem foglalkozik, pénzügyi és befektetési tevékenységet nem végez.

A Főnix Rendezvényszervező Közhasznú Nonprofit Kft. tevékenysége során nem állít elő környezetre káros anyagot, veszélyes hulladékkal nem rendelkezik. Munkánk során nagy hangsúlyt fektetünk a környezettudatos élet elfogadásának és alkalmazásának fontosságára.

Jövedelmi helyzet mutatói

Bevételarányos jövedelmezőség:

	<u>előző év</u>	<u>tárgyév</u>
$\frac{\text{Adózás előtti eredmény}}{\text{Összes bevétel}} \times 100\%$	$\frac{-23\,493}{1\,520\,607} \times 100\% = -1,54\%$	$\frac{-37\,797}{1\,577\,497} \times 100\% = -2,40\%$

Eszközarányos jövedelmezőség:

	<u>előző év</u>	<u>tárgyév</u>
$\frac{\text{Adózás előtti eredmény}}{\text{Összes eszköz}} \times 100\%$	$\frac{-23\,493}{516\,827} \times 100\% = -4,55\%$	$\frac{-37\,797}{488\,559} \times 100\% = -7,74\%$

Tőkearányos jövedelmezőség:

	<u>előző év</u>	<u>tárgyév</u>
$\frac{\text{Adózás előtti eredmény}}{\text{Saját tőke}} \times 100\%$	$\frac{-23\,493}{254\,744} \times 100\% = -9,22\%$	$\frac{-37\,797}{216\,947} \times 100\% = -17,42\%$

Használhatósági fok:

	<i>előző év</i>	<i>tárgyév</i>
$\frac{\text{Aktivált tárgyi eszköz nettó értéke}}{\text{Tárgyi eszköz bruttó értéke}} \times 100\%$	$\frac{116\,417}{344\,868} \times 100\% = 33,76\%$	$\frac{152\,580}{401\,634} \times 100\% = 37,99\%$

VI. A Mérleg fordulónapját követő jelentős események

DMJV Önkormányzata Közgyűlésének 9/2019. (I.24.) határozata alapján 2019. január 01. napjától a társaságból kiválik a korábban turisztikai feladatokat ellátó VisitDebrecen Divízió . A divízió által ellátott feladatok közül a Terület – és Településfejlesztési Operatív program keretében meghirdetett „ Fenntartható Városi Közlekedésfejlesztés” elnevezésű pályázattal kapcsolatos Szemléletformálási feladatok megvalósítását továbbra a társaság látja el.

A Közgyűlés 18/2019 (II.21.) számú határozatával elfogadta társaságunk 2019. évi üzleti tervét, melyben a költségek ellentételezésre 650 000 e Ft működési- illetve 26 000 e Ft felhalmozási támogatás szerepel. A 2019. évi adózott eredményünk – 97 375 e Ft, mely az eredménytartalék terhére elszámolható.

Debrecen, 2019. április 26.

FÓNIX ³
Rendezvényszervező Közhasznú Nonprofit Kft.
4026 Debrecen, Hunyadi u. 1-3.
Adószám: 21829510-2-09
Cégjegyzékszám: 09-09-016813
Székhely: 11736005-20916900
Bódor Edit
ügyvezető